

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: BARCLAY 6189

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: BARCLAY 6189

NO. 103. — ŠTEV. 103.

NEW YORK, THURSDAY, MAY 2, 1929. — ČETREK, 2. MAJA 1929.

VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII

Praznovanje delavskega praznika.

PRVI MAJ JE POTEKEL V EVROPI V ZNAMENJU DEMONSTRACIJ

V Berlinu so se vršile velike demonstracije. — Spopadi med delavci in policijo. — Nad dvesto aretiranih. — Rdeča zastava na mestni hiši v Oslo. Nameravano zborovanje komunističnih študentov v glavnem mestu Nemčije. — Demonstracije v Turčiji prepovedane.

BERLIN, Nemčija, 1. maja. — Policijski urad je javil, da je bilo več oseb ranjenih v spopadih, ki so se završili tekom majskih demonstracij v predmestjih Berlina. Par strelav je bilo oddanih na policiste, toda ranjen ni bil noben policist.

Neko neoficijelno poročilo javlja, da sta bili dve osebi usmrčeni, ko so skušali demonstranti prodreti policijski kordon ter dospeti v osrčje mesta. Druga skupina je skušala dospeti v sredino mesta od jugo-zapada.

MOSKVA, Rusija, 1. maja. — Danes se je vršilo po vsej sovjetski Uniji svečano praznovanje prvega maja. Vsi uradi so bili zaprti, istotako tudi vse tovarne. Povsod so se vršila velika zborovanja, parade in demonstracije.

Praznovanje se je završilo brez vsakih neredov.

LONDON, Anglija, 1. maja. — Exchange Telegraph je dobil poročilo, da se je policija posluževala krepeljev v delavskih okrajih Berlina.

Dosti demonstrantov je bilo ranjenih, med njimi tudi nekaj žensk. Demonstranti so ustavljali avtomobile ter podili potnike iz njih.

Ko je hotel skupina komunističnih študentov prirediti demonstracijo Unter den Linden, je bilo aretiranih trideset demonstrantov. Vsega skupaj je policija aretirala v Berlinu dvesto oseb.

OSLO, Norveška, 1. maja. — Na čast delavskega praznika je vihrala danes raz mestno hišo rdeča zastava. Dan je bil eden najvišarnejših v letu.

PARIZ, Francija, 1. maja. — Razen par aretacij se ni tekom delavskega praznika zgodilo ničesar posebnega. Trgovine so bile odprte, dočim tovarne niso obratovala. Najmanj devetdeset odstotkov delavcev je ostalo doma. Do opoldne ni bilo nobene resnejše demonstracije. Oni, ki so bili aretirani, so bili obdolženi "draženja policije".

TOKIO, Japonsko, 1. maja. — Petnajststo oseb je paradiralo po mestu, dočim je bilo tristo policistov na straži. Popoldne je bilo aretiranih 150 udeležencev neke druge delavske demonstracije, ki so bili pa kmalu nato izpuščeni.

Demonstracije so se vršile kljub vladni prepovedi.

V Osaka je priredilo 10.000 oseb parado in zborovanje. Parade so se vršile tudi v Yokohami in Kioto.

CARIGRAD, Turčija, 1. maja. — Delavski praznik je po vsej Turčiji izredno mirno potekel. Nekaj tobačnih delavcev se je spopadlo s policijo, ki je imela strogo nalogo razgnati vse delavske demonstracije. Aretirani sta bili tudi dve turški ženski.

Španska avijatika na poti proti New Yorku.

PAITA, Peru, 30. aprila. — Španska prekoceanska letalca kapitana Iglesias in Jimenez bosta poletela od tukaj v Balboa, Kanalska zona, ter odtam nadaljevala polet proti New Yorku. Ustavila se bosta tudi v Mexico City.

Norveški parnik nasedel na skale.

MEXICO CITY, Mehika, 30. aprila. — "Excelsior" je dobil iz Progreso, Yucatan, poročilo, da je v tamošnji bližini nasedel norveški tovorni parnik "Senita". Posadko je vzel na krov angleški parnik "San Dustan". Ladje baje ne bo mogoče sploviti.

FRANCOZI SO POŠVARILI NEMČIJO

Pravijo, da ne bo nobene politične konference več, če se sedanja konferenca izvedencev izjalovi. S. Parker Gilbert je zopet v Berlinu.

PARIZ, Francija, 1. maja. — Francosko časopisje je danes resno posvarilo Nemčijo, naj doseže na ta ali oni način sporazum na konferenci finančnih izvedencev. Časopisje pravi, da ne bo nobene politične konference več, če se to posvetovanje izjalovi.

Dawesov načrt, kateremu se nemška delegacija na vse kriplje protivi, je zaenkrat za Nemce edini izhod.

Francoski zunanji minister Aristide Briand se je v tem smislu obrnil na nemškega zunanjega ministra Gustava Stresemanna, ki bo skušal izgladiti nastale difference.

BERLIN, Nemčija, 1. maja. — Sem je dospel S. Parker Gilbert, generalni zaveznikiški agent za reparacije.

Njegov prihod je vzbudil dosti komentarjev.

Pola Negri se bo ločila od svojega moža.

PARIZ, Francija, 1. maja. — Znana kinematografska igralka Pola Negri je izjavila, da se bo ločila od svojega moža princa Mdivanija ter da ne bo več igrala za kinematograf v Združenih državah.

Pred odhodom v London je rekla:

— Prince imam zelo rada, pa tudi on me ljubi, toda skupaj ne moreva živeti, ker sva preveč različnih temperamentov.

Glede ameriškega kinematografa je rekla, da dosedaj ni imela še nobene take vloge, v kateri bi lahko pokazala vse svoje zmožnosti.

PROGRAM ANGLEŠKE DELAVSKE STRANKE ZA PRIHODNJE VOLITVE

Kapitalistični sistem naj se prevrže v socializem. Napraviti je treba nov socialni red, pa bo takoj prišla pomoč za vse. — Vsa preoblica, ki bo dosežena potom socialnih naporov, bo upcrabljena za splošnost.

LONDON, Anglija, 1. maja. — Angleška delavska stranka je sestavila obširen program za volitve, ki se bodo vršile dne 30. maja. Delavski voditelji obetajo odpraviti brezposelnost, pripraviti vlado, da se bo začela resno pečati z razoroževanjem ter storiti vse, da bo vlada priznala sovjetsko Rusijo. Delavski voditelj in bivši ministrski predsednik Ramsay McDonald je rekel, da se delavci ne bodo zadovoljili z nikako polovičnostjo, ampak da je njihov resen namen izpremeniti kapitalistični sistem v socializem.

Polet iz Los Angelesa v London.

PASADENA, Cal., 1. maja. — Tukajšnji broker Cecil M. Hackathorn je izjavil, da financira konstrukcijo trimotornega aeroplana, v katerem bo skušal poleteti kapitan Harry W. Lyon iz Los Angelesa v London.

Aeroplan bo dovršen tekom tega meseca, dočim se bo vršil polet tekom meseca julija.

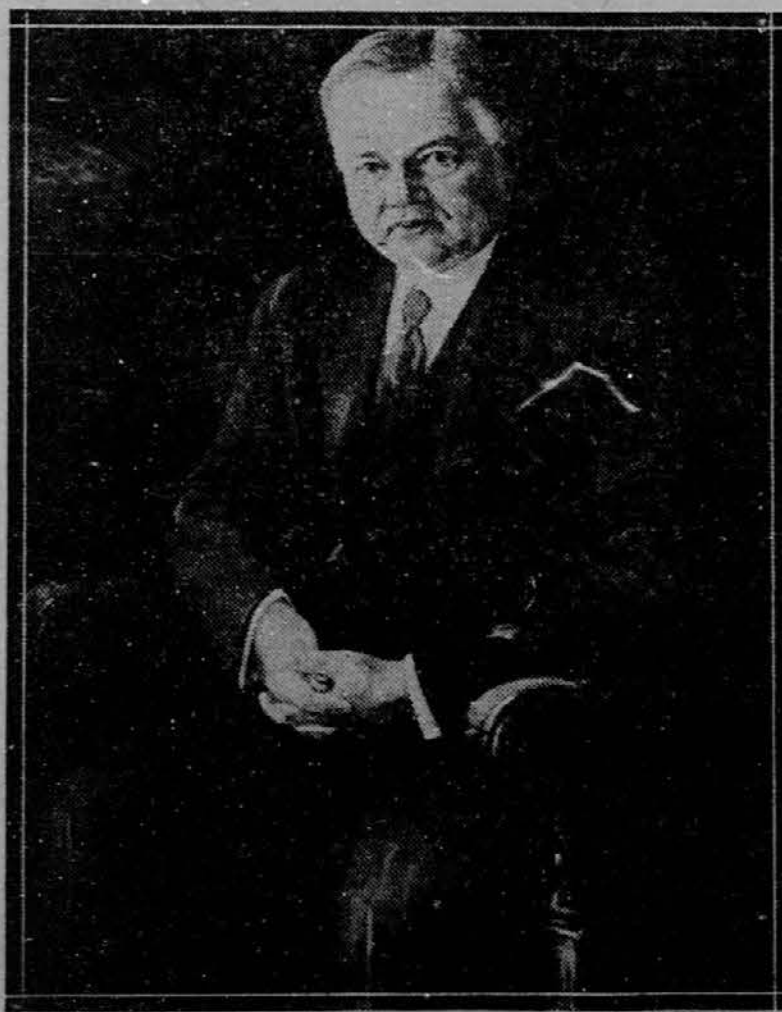
Igralec Lon Chaney zbolel.

LOS ANGELES, Cal., 1. maja. — Znani kinematografski igralec Lon Chaney je nevarno zbolel za influenco. Včeraj zvečer je znašala njegova temperatura 103 stopinj.

Sklad za angleške majnarje.

LONDON, Anglija, 1. maja. — Županov sklad za pomoč angleških majnarjev je dosegel svoto \$4215. Skupna svota za pomoč majnarjem znaša \$8,430,000.

NAJNOVEJŠA SLIKA PREDSEDNIKA

Portretiral ga je znani ameriški slikar George Burroughs Torrey, ki je portretiral izza Grovera Clevelanda vse predsednike.

MEHIŠKA REVOLUCIJA JE VELJALA NAD OSEM MILIJONOV DOLARJEV

Predsednik je uverjen, da bodo nezadovoljneži prej ali slej spoznali, da zamorejo doseči svoje cilje dosti lažje mirnim potom kakor pa z orčjem. — Gil zagotavlja, da se bodo volitve povsem mirno vršile.

MEXICO CITY, Mehika, 1. maja. — Predsednik Emilio Portes Gil je rekel danes, da je mehiška revolucija praktično končana ter da bodo imele njene posledice dober vpliv na bodočnost republike. Po mnenju predsednika mehiške republike, so znašali stroški zadnje mehiške revolucije najmanj sedem milijonov petstotisoč dolarjev. Pri tem pa ne pridejo v poštev ogromne vsote, ki so bile izgubljene vsled neplačanih davkov in carin.

ZITA SE JE PRESELILA V FRANCIJO

S svojimi otroci živi v mali vasi v bližini Grenobla. — Za izprembo se imenuje "grofica de Luzace".

PARIZ, Francija, 1. maja. — Časopis "Excelsior" je objavil danes več fotografij v namenu, da dokaže, da bivša cesarica Zita ne živi na Španskem, pač pa na francoskih tleh. S svojimi otroci prebiva v vasi Villard de Lans ob vzhodni Alpi v bližini Grenobla.

Ž njo je nadvojvoda Oto, katerega skušajo rojalisti spravi nazaj na prestol, in vsi drugi otroci.

Vaščani so smatrali družino za običajne letoviškarje, dokler niso slišali, da naziva domači učitelj enega otroka z imenom "kralj Oto".

Cita živi v vasi pod imenom "grofica de Luzace".

Ko je Zita izvedela, da so jo razkrili, je izjavila, da se bo takoj vrnila v Hendaye ob francosko-španski meji, čim bo okreval njen otrok od bronhitisa.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI.

Predsednik je uverjen, da se bodo nezadovoljneži v Mehiki končno izpametovali ter skušali v bodočnosti doseči svoje cilje mirnim potom. Zadnja revolucija jim je nudila zadosten dokaz, da se igranje z orožjem ne izplača.

Glede prihodnjih volitev je rekel Gil, da bo edina njegova skrb paziti, da se bodo redno in mirno vršile.

Upati je, da bodo stranke postavile sposobne kandidate, in zmagovalci bo res izvoljen po volji naroda.

Nadalje je rekel Portes Gil, da katoliška cerkev kot ustanova ni odgovorna za zadnjo revolucijo, da so igrali v nji najvažnejšo vlogo verski fanatiki.

Manj zločinov na Pruskem.

BERLIN, Nemčija, 1. maja. — Policija je izročila pruskemu deželnemu zboru spomenico, da je število zločinov na Pruskem v zadnjem letu znatno padlo. To je treba baje v prvi vrsti pripisati stabilizaciji denarnih zadev.

Za las ušel smrti.

RIM, Italija, 30. aprila. — Danes je le malo manjkalo, da se ni ubil podtajnik za aviatiko, Italo Barbo. Aeroplan, v katerem se je vozil, je treščil pri Stradelli na zemljo.

Aeroplan se je razbil, pilot je bil poškodovan, dočim se je Barbo čudežno rešil.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslaviji			v Italiji		
Din.	500	\$ 9.30	Lir	100	\$ 5.75
"	1,000	\$ 18.40	"	200	\$ 11.30
"	2,500	\$ 45.75	"	300	\$ 16.80
"	5,000	\$ 90.50	"	500	\$ 27.40
"	10,000	\$ 180.00	"	1000	\$ 54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma s našim vezam v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodi v dinarjih, ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH
NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER SA
PEISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK

32 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0390

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inosestevstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejmo bivalne naznane, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Barclay 6189.

PRIZNANJE SOVJETSKE RUSIJE

Matthew Woll, ki je predsednik National Civic Federation, obenem pa tudi podpredsednik Ameriške Delavske Federacije, je poslal začetkom meseca aprila državnemu tajniku Hooverjeve administracije pismo, v katerem je protestiral proti nameravanemu priznanju sovjetske Rusije.

To je seveda storil v imenu organiziranih delavcev Združenih držav, dasi ni imel v to svrhu nobene pooblastitve.

Protestnemu pisanju je bil priložen dolgovazen memorandum, ki je vseboval razloge, zakaj Združene države ne smejo priznati sovjetske republike. Dolgo časa ni bilo nobenega odgovora.

Vse je kazalo, kot da se hoče Herbert Hoover izogniti kočljivi zadevi. Kajti, če bi odgovoril, bi moral pojasniti svoje stališče.

Dne 16. aprila je pa vložil senator Borah svojo staro resolucijo za obnovitev diplomatskih zvez z Rusijo ter za priznanje sovjetske vlade.

Že naslednjega dne, torej 17. aprila, je pa poslal državni tajnik Henry L. Stinson Matthewu Wollu pismo sledeče vsebine:

— S tem potrjujem sprejem vašega pisma in memoranda z dne 1. aprila 1929 glede ameriške politike z ozirom na priznanje sovjetske Rusije. S tem vam naznanjam, da ameriška vlada ni izpremenila svojega stališča napram sovjetski Rusiji.

Senator Borah je predsednik senatnega odbora za zunanje zadeve.

Ker zvezni senat zaeno s predsednikom oziroma njegovim zastopnikom, državnim tajnikom, vodi vso zunanjo politiko Združenih držav, so po vsej pravici domneva, da mora imeti Borah velik vpliv ter da je svoj predlog stavil z odobrenjem vlade.

Hoover je pa dal takoj razglasiti svetu, da glede tega vprašanja ne govori Borah v imenu administracije ter da administracija zavzema napram sovjetski Rusiji isto stališče kot sta ga zavzemala Coolidge in Kellogg.

To je seveda nadvse značilno.

Tekom lanskega poletja je namreč Hoover obljubil avtoriziranim zastopnikom sovjetske vlade, da bodo pogajanja s sovjetsko Rusijo kmalu obnovljena.

Nekaj že mora tičati za kulisami, ker je Hoover tako nenadoma izpremenil svojo politiko.

Ni dolgo tega, ko se je mudil v Združenih državah Scheinmann, predsednik sovjetske državne banke. Pogajal se je z raznimi finančnimi institucijami ter se z vsemi sporazumel.

Ko se je vrnil v Rusijo, je bil pa takoj odstavljen.

Zakaj? Najbrž zato, ker je obljubil ameriškim kapitalistom prevelike koncesije.

Ameriška vlada se pa hoče zdaj maščevati.

Tajnik italijanskega
poslaništva ustreljen.

BRUSELJ, Belgija, 30. aprila. Danes je ustrelil na ulici Gino Ascania tajnika italijanskega poslaništva v Luxemburgu, Alfonza Arena.

Ascania je 39 let star čevljar. Rekel je, da se je hotel maščevati nad Areno, ker so fašisti v Italiji umrtili njegovega brata.

Meseca novembra je bil izgnan iz Francije ter je prišel v Luxemburg.

Parnik Ile de France
zadržan v Havru.

HAVRE, Francija, 1. maja. — Ker je zastrajkalo 300 pristaniških delavcev, je bilo v zadnjem hipu odgodeno odplutje znanega parnika francoske črte "Ile de France".

Kdaj bo parnik odplul, zaenkrat še ni znano.

NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA"

ZNAMENIT SPOMENIK

je v Luzerne, Švica. Izklesan je bil iz žive skale v spomin 26 častnikom in 760 vojakom, ki so padli v Parizu pri obrambi Tulerijskih dne 10. avgusta 1792. Spomenik je ponoi umetno razsvetljen.

Dopisi.

New York, N. Y.

Svoječasno je bilo v listu Glas Naroda že poročano, da priredi Slovensko Delavsko Podporno Društvo, Ink., New York N. Y., svoje veselico 4. maja. To bo prva sobota v maju in sicer v znamenem Kočevskem domu, 657 Fairview Ave., Ridgewood, N. Y.

To društvo navadno prireja samo eno veselico letno, zato smo uverjeni, da nas boste rojaki iz New Yorka in Brooklyna in okolice ob tej priliki polnoštevilo posetili.

Kdor se je že kdaj te društvene veselice udeležil, se gotovo spominja, da je vedno našel polno nepristranske domače zabave. Na programu bo petje, zabava in dosti drugih dobrot za lačne in žeje. Izžrebana bo tudi lepa moška žepna ura. Društva pa tudi ni pozabilo, da se ob takih prilikah ljudje radi malo zasnečijo, zato vam bo na razpolago godba, kakere vočina Slovencev še ni slišala. Imenuje se "Primorski Godbeni Kvarter Jadran", ki obstoji iz pianoharmonike, klarineta, saxofona in kitare.

Vsako posamezno godalo pa imajo v oblasti dobro izurjene roke.

Toraj rojaki, ne zamudite te prilike in pridite vsi, da se še enkrat skupaj pozabavamo, predno nas bližajoče se poletje in vročina ne razkropita po deželi.

Na svidenje prvo soboto v maju!

Odbor.

Gowanda, N. Y.

Delavske razmere so tukaj še precej povoljne, ali ne rečem, da so najboljše. Vreme imamo pa pravo aprilovo Zdjaj dež, potem gorko, veter, mraz itd.

Dne 27. aprila se je vršila veselica z igro "Charlijeva ženitev" v korist tukajšnjega S. N. Doma. Veselica je izpadla popolnoma zadovoljivo. Ljudstvo se je udeležilo velikem številu.

Po igri se je ravno tako številno sukaljo po plesni dvorani, da že ne kmalu tako. No, saj je bila tudi godba takda, da še nismo tukaj take imeli poprej. Blagajna S. N. Doma se je pa tudi dvignila za \$121.00. Toliko je bilo čistega dobička.

Najlepša hvala igralcem, kateri so spravili navzoče zopet v smeh, in se trudili, da so vsak svojo vlogo dobro igrali. Hvala godbenikom, kateri so nas po igri spravili v dobro voljo s svojo godbo.

Hvala vsem udeležencem, pa tudi tistim, kateri so nam na ta ali oni način pomagali do tako lepega uspeha. Danes lahko rečemo Slovenci v Gowandi, da je S. N.

Dom popolnoma naš. V blagajni se nahaja enkrat več kakor smo dolžni. Zato gre hvala vsakemu posamezniku, kateri nam je pomagal do cilja, po katerem je slovenski narod tukaj hrepel in tudi prišel do njega.

Zadnjič sem v listu poročal, da bo zaključek priredb v S. Dvorani z dnem 27. aprila v tej sezoni. a so se nekateri izrekli, da hočejo praznovati "Prvi maj", praznik razredno zavednega delavstva celega sveta, in sicer dne 4. maja.

Torej bo s tem zaključitev. Naši godbeniki so se izrazili, da nam igrajo za ta večer popolnoma brezplačno. Čast jim!

Zato bo vsak, kateri se udeleži proslave, vstopnine popolnoma prost.

Na veselo svidenje dne 4. maja ob 8. uri zvečer v S. N. Domu, ob proslavi našega delavskega praznika.

Vstopnina prosta.

J. Matekovich.

Forest City, Pa.

V tem času vsak dopisnik začne opisovati pomlad ali šubljeve koncerte.

Ker še ni nikdo, naj jaz poročam, da smo tudi mi imeli že nekaj dni gorko vreme, pravo pomlad, potem smo imeli pa še sneg. Sedaj imamo dež in hladno vreme.

Šublja v Forest City še nismo imeli prilike slišati, čeravno je že bila večkrat izražena želja, da bi ga dobili, je ostalo le pri želji, in to menda radi slabih delavskih razmer.

Dela se pri nas zelo slabo. Da bi pa imeli rojaki nekoliko razvedrila, priredi slov. kat. pevski in dram. društvo "Naprej" v nedeljo 5. maja ob pol osmih zvečer predstavo s petjem. Peto se bo slovensko in angleško v moškem in mešanem zboru. Po petju se vrši predstava "Ne kliči vraga" in "Black Face Comedy". Vstopnina je samo 35c. Popoldan ob tretji uri za otroke 10c.

Ker že dolgo ni bilo nobene predstave, je upati obilne udeležbe.

Poročevalec.

Barberton, O.

Že star pregovor pravi, da nesreča nikoli ne počiva. Tako je tudi te dni obiskala smrt družino Mr. Alojzija Križaja. Pretrgala je namreč nit življenja dne 27. aprila mladi deklici, stari komaj sedem let, Miki Križaj. Starišem ter malemu bratu, izrekam iskreno sožalje.

Ker spomladi vse oživi, tako se tudi važna društva tukaj v naši naselbini pridno gibljejo. Ni jo sobote, ali nedelje, da ne bi bila

Zanimivosti iz Jugoslavije.

Umor iz pohlepa po posestvu.

Koncem leta 1926 je brez sledu izginil v Starem Beču kmet Mihael Szabo. Njegova žena in njegov sin sta prijavila to orožništvu z domnevanjem, da se je stari Szabo brez slovesa izselil v Rusijo. Oblastam se stvar ni zdelo sumljiva in na vse se je že skoraj pozabilo, ko je došlo na orožništvo anonimno pismo. V tem pismu je stalo, da sta kmeta umorila žena in sin in njegovo truplo zakopala ob cesti pri km 10. Uvedli so preiskavo in našli so truplo, kakor je bilo navedeno v pismu. Zapri so vdovo Marijo Szabo in njenega sina.

Sin Martin, 19 let star je priznal, da je po naročilu matere ubil očeta s sekuro. Vzrok: stari ni hotel izročiti posestva.

V kratkem je ljudski glas spravil v zvezo s strašnim zločinom tudi Szabovoga zeta, 42-letnega kmeta Mihaela Boresoka in njegovo ženo Marijo. Zet je bil sploh na slabem glasu, ker je baje potomec nekdanjega slovitega roparskega poglavarja Rozse Sandorja, nazvanega "strah Madžarske".

Pred preiskovalnim sodnikom je mladi Szabo že takoj ob začetku priznal vse podrobnosti umora in tudi drugače se je ugotovilo, da so se vsi štirje o umoru razgovarjali in nanj pripravljali kakor na neko potrebno rodbinsko zadevo, da so imeli prave seje ter da so končno prisegli, da ne bodo drug drugega izdali. Tudi vdova Marija je pri prvi razpravi vse

priznala. Zet in njegova žena pa sta nekaj časa tajila, pozneje sta se zapletla v protislovja in končno obtoževala drug drugega.

Novosadsko okrožno sodišče je lani v jeseni obsodilo vdovo Marijo in Mihaela Boresoka na smrt na vešalih, odnosno hčer umorjenega na 6-letno, sina Martina Szabo kot mladoletnega pa na 10-letno ječo.

Vložen je bil priziv. Vsi obsodjeni razen Martina so bili nekaj časa tudi v umobolnici na opazovanju, potem pa je prišlo do druge razprave, ki je prvo razsodbo v polnem obsegu potrdila.

Zopet priziv in te dni se je vršila pred zadnjo instanco ob velškanski udeležbi poslušalec od blizu in daleč tretja razprava. Za govorniki so skušali dokazati, da ni imela stara Marija Szabo pravnobene razloga, da bi nagovarjala sina in zeta k umoru svojega moža, ker je imela do moža ve smrti v hiši popolno oblast in ker bi v tem pogledu po njegov smrti lahko samo izgubila, ne pridobila. Trdili so tudi, da je njen sin Martin slaboumen in da se je z materjo vedno prepiral.

Sodišče je vse take in podobne ugovore zavrglo, upoštevalo je samo prvotno popolno priznanje matere in sina ter izreklo končno veljavno sodbo: vdova in zet na dosmrtno ječo, hči in sin na 6 odnosno 10 let težke ječe.

Poskusen samomor 70-letnega
starca.

Na Sužaku je v svojem stanovanju skušal na grozen način izvršiti samomor 70-letni stari Jakob Čamčanič. Polil se je s petrolejem ter potem zažgal. Zaradi bolečin je stari začel klicati na pomoč, nakar so prihiteli domači in pogasili plamen na živem truplu. Čamčanič so prepeljali v bolnico. Opekline so sicer hude, vendar je upati, da ostane mož pri življenju. Vzrok obupnega čina ni znan.

Samomor železnškega blagajnika.

V Doboju je izvršil samomor Asim Rudanović, blagajnik železniške postaje. Prezeral si je žile na rokah in prizadel z nožem tudi težko rano v trebuh. Takoj so ga odpeljali v bolnico v Tuzlo, kjer je zaradi izkrevavenja izdihnil.

Samomorilec je bil star 30 let in zapuščal ženo in četrto otrok.

Nesreča ne počiva!

Tudi smrti ne. Podvrženi ste eni ali drugi vsak dan. KAJ STE PA STORILI ZA SVOJO OBRAMBO IN ZA OBRAMBO SVOJH OTROK?

Ali ste že zavarovani za slučaj bolezni, nezgode ali smrti? Ako ne, tedaj pristopite takoj k bližnjemu društvu Jugoslovanske Katoliške Jednote. Naša jednota plačuje največ bolniške podpore med vsemi jugoslovanskimi podpornimi organizacijami v Ameriki. Imovina znaša nad \$1.000.000, članstva nad 20.000. Nova društva se lahko ustanovijo v Združenih državah ali Kanadi z 8 člani. Pristopnina prosta. Berite najboljši slovenski tednik "Novo Dobo", glasilo JSKJ. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika, Joseph Pishler, Ely, Minnesota.

Krasni domači oltar in shramba za
zadnjo tolažilo samo \$6.50

Dobro smo sprejeli! Nekaj veličastnega in presenetljivega! Stvar, ki bi morala biti v vsaki katoliški hiši. Krasen DOMAČI OLTAR SVETEGA IMENA IN SHRAMBA ZA ZADNJO TOLAŽILO. Lahko obesite na steno. To ni navadna slika, ampak je kip v oltarju. V njegovem delu je za steklenim rešnikom kip našega Odrašenika v naročju sv. Marije, napravljen iz teracote in umetniško prebarvan. Pred prahom in umazanem se ti kip steklo, ročno slikano po vzorcu cerkvenega okna ter mudi krasno pročelje. Pod kipom so vtičene besede "Povečano bodi tvoje sveto ime". Pod kipom so vtičena vrtica za DOMAČI OLTAR, ki vsebuje križ, steklenico za blagoslovljeno vodo s pršilcem na vrhu, dva svečnika s svečama ter z nikelnasto plaščo v sredi, na kateri je cerkveno znamenje SHS. prilepi slika itd. z eno besedo vse, kar potrebujete, ko je ta DOMAČI OLTAR zaprt, se pokaže na vložnih vratih krasna slika — "Zadnje večerje".

Vas OLTAR je v fino poliranem 2-inčnem obodu ter je 24 inčev visok, 14 inčev širok in 4 inčev globok. Izgleda tako bogato, da bo presenetil vsakogar. To je praktično in koristno za vsako katoliško družino, ker vzbudi vdanost, veča vero ter pripada božji blaginji. Cena celotnega oltarja je samo \$6.50, dasi je vreden najmanj \$20. Če ne boste zadovoljni, vam bomo vrnili denar. Ne pošiljajte denarja vnaprej, samo izročite ta oltar in glas ter ga pošljite z \$1.— po poštne in zavzame stroške. \$6.50 boste plačili za OLTAR, ko ga boste prejeli na dom. Pošljite takoj naročilo, ker je zaloga omejena. VARIETY SALES CO., 1723 N. Kedzie Ave., Dept. 417, Chicago, Ill.

Peter Zgaga

In gospodično so odvedli visoko gori na podstrešje.

Bili sta le dve sobici druga poleg druge.

V prvi je spal Tone, v drugi pa naša krasna letoviščarka.

Sten pa nimajo na farmah takih kakor jih imajo v starem kraju, namreč, da bi bile po tri čevlje debele.

Če so pol inča, je že dovolj.

Postelja je bila sveže pregrnjena na ter je mikavno vabila k sanjam in počitku.

Ko se je gospodična preoblekla v svileni srajco in svilene hlače, je bila prav čeden kostrun.

Legla je vznok, položila roki pod glavo, zaspatila pa ni mogla. Okrog hiše so prhutale nočne ptice, v hlevu so mukake krave, in psi so lajali po celi vas' naglas.

Natančno je slišala, kako je prikolovratil v sosednjo sobo Tone, kako je stokal in se slačil, potegnil izpod postelje težko posodo in prišel lokati.

Bil je dve leti star jabolčnik, katerega farmerjem v gorenjem delu države New York nikdar ne zmanjka.

Natančno je slišala, kako je legel in pobožno vzdihnil: — Ah, hudič naj vzame vse skupaj!

In nato je zaspal, oziroma tako neznansko je začel smrčati, da je newyorško lepoticar kar mrzel pot oblihal.

Smrčal je v duru in molu, v basu in sopranu in je sploh pogledal od sebe glasove, kakoršnih niti najmodernejša muzika ne pozna.

— Salament, kaj bo pa to? — je pomislila. — Deset minut, četrto ure, pol ure je poslušala ta koncert, nato je pa narahlo potrkala na steno.

Toda Tone je smrčal in smrčal. Potrkala je močneje. Tone je smrčal še bolj.

Nato je začela potihem klicati: Tone! Tone! — in trkati na steno.

Toda zdela se je, da bi Toneta niti jeruzalemska trobenta ne zbudila iz trdnega spanja.

To njeno trkanje in klicanje je trajalo skoro do ranega jutra.

Ko je že solnce prisvetilo v njeno sobo je nekoliko zasopala.

Za ob šestih zjutraj so začeli prihajati na farmo radovedneži od vseh strani. Ta je prišel s tem, ta onim izgovorom, nekateri pa samo zato, ker je bila nedelja.

Kajti, kakor rečeno, glas o lepote newyorške Slovence je bil z bliskovito naglico razširil po vsej okolici.

Pa so morali dolgo čakati, skoro dopoldne, da se je prebudila, oblekla in prišla navzdol.

Maio bleda je bila po prečuti noči in malo jezna, kar je pa je še povečalo lepoto.

Fantje so kar strmeli ob pogledu nanjo, dočim so se oženjeni dedci natiham jezili, zakaj niso a poroko še nekaj let počakali, čes, tukaj je bil čen.

In hodila je med njimi kakor kraljica ter je vse opajala s svojo navzočnostjo.

Le strahoma so jo začeli obgovarjati, in vsak je bil neizmerno srečen, če je dobil prijazen pogled od nje ali odgovor na svoje vprašanje.

Vsi so bili čedno in praznično oblečeni, vsak je hotel vzbuditi njeno pozornost.

Ko so bili tako vsi okrog nje ter zrlj nanjo kot prikazen z nekega drugega sveta, so se sunkoma odprla vrata, in v sobo je prikraval Tone.

Ves blaten in zamazan, krvavo je gledal in rdečkaste kocine na obrazu so se mu ježile kakor ježi.

Ko jo je opazil, se je zrimil do nje in rekel s pomlhujočim glasom:

— Nikar ne zameri, Marjane, sem prav dobro slišal, kako si mi vso noč trkala in kako si me klicala, pa ti popravici povem, da sem bil preveč zaspan, da bi se oglašil. Nikar ne obupaj. Zdi se mi, da bom nekoč bolj spočit in boljše volje.

TISOČLETNICA KORDOVSKA- GA KALIFATA

V Španiji, deželi večnih zarot in revolucij, praznujejo te dni tih spomin na davno preteklost: milenijski izklesani kordovski kalifata. Jubilej obhajajo brez hrupa. Samo razstava spomenikov iz davnine, predavanja in obiski znamenitih stavb opozarjajo meščane Kordova na zgodovinske dogodke pred tisoč leti.

Pisalo se je 929 po Kr., ko se je emir Abduraman izklesal za kordovskega kalifa. To je bilo tedaj, ko je mavriška gospodstva prevzela Iberski polotok s svojo umetnostjo, znanostjo in kulturo. A dasi so sedanji zavojevalci Španije obvladali deželo celih petsto let, jih je krepko špansko plemo izpodrinilo kar je bilo v njih do- brega pa privzelo in izkoristilo zase. Mavri so se tekom časa krv- no premešali s Španci in iz meša- nice je nastalo andaluzijsko ple- me.

Mavri so prinesli z jugovzhodnih bregov Sredozemskega morja v Evropo lep delež klasične kultu- re. Napravili so Kordovo za sre- dišče svoje sile, ki je bila zlasti v kulturnem oziru zelo krepka. Naj- imenitnejši zastopnik mavriške duševnosti je bil tedaj mistik A- bensamara, Kordovski kalifat je tako bujno cvetel, da je po sija- ju kosel s samim Bagdadom. Kor- dova je šela milijon duš in je bila tudi sicer sijajno urejena — poročila pravijo, da je razpolaga- la z nad 500 kopalnic.

Tok časa pa je zatemnel sijaj zavojevalcev, ki so palogama iz- ginili, ostalo pa je nekaj spomeni- kov veliki dobe. Najimnitennejši med njimi je kordovska mešaja, ki so jo šeasoma spremenili v kate- dralo. Katedrala je zgrajena na prostoru nekdanje mešaje in njen zvonik moli skozi nekdanjo kupo- lo islamskega svetišča. Tudi kot središče znanosti in učenosti je Kordova propadala od stopnje do stopnje. Učenost se je preselila v bližnji Toledo, Kordova pa je bledele sprito ugašajoče sla. De- nes je Kordova navadno provinci- jalno mesto in Gvadalkvivir ne teče več mimo razkošnih marmori- nih palač, temveč mimo črnih bajt in sivih hiš, ki se prav nič ne raz- likujejo od stanovališč v drugih krajih zapuščenega sveta.

RAZVOJ AVIJATIKE

Na vprašanje nekega dunajske- ga lista, kako bo z avijatiko leta 2000, se je odzvalo več tehnikov, arhitektov in pisateljev, ki slika- jo človeško gibanje v tem letu ta- kole:

Največji razvoj čaka letalo, zra- koplov, splošno zračno gibanje. Po zraku bodo vozili veliki zrakop- lovi, v katerih bo prostora za sto oseb. Motorji ne bodo potrebova- li bencina in olja. Eterski valovi bodo dvigali izrakoplove z zemlje, jim dali smer in jih privedli ne- poškodovane do cilja. Letala se bodo dvigala do višin, doslej še nedoseženih, in bodo vozila s hi- trostjo tisoč kilometrov na uro, tako da bo zračna pot z Dunaja v Ameriko ali Azijo prijetna raz- meroma kratka vožnja.

Aeroplani-taksiji bodo vršili me- stno službo združujoč bližnje kra- je, kar bo komodno za one, ki si ne morejo nabaviti lastnega leta- la. Publika se bo za kratke polete posluževala lahko male letalne na- prave z motorjem, da bo človek le- tel kot ptica s peruti. In še ne- kaj! Strehe hiš bodo morale bi- ti ravne, da bodo služile za pri- stajališče aeroplanov.

Požar uničil parlament v Sofiji.

SOFIJA, Bolgarsko, 30. aprila. Ob štirih jutraj je izbruhnil v parlamentu požar ter uničil vse posloje. Požar je povzročil elek- trični kratki stik. Poslopje je bi- lo letos prenovljeno. Povzročena škoda znaša več milijonov lejev.

Spomenik Ivanu Cankarju bo postavljen na Vrhniki.

Poroča Jože Zelenc.

Ideja in želja Slovencev, da se postavi spomenik Ivanu Cankarju ob 10-letnici njegove smrti, bo ko- nečno vresničena.

Postavljen bo v njegovem rojst- nem kraju na Vrhniki, katero je tako pogosto omenjal v svojih spisih in črticah. Zato je tudi spo- menik tam na pravem mestu, ker upošteva naj se, da je bil Ivan Cankar sin Vrhnike.

Kdo se ne spominja njegovih besed: "Vrhnika, prečudni kraj: Pogledam Ti v obraz kot ljublj- nem dekletu. — Videli so Te in šli mimo Tebe, moje sree pa je bolno po Tebi" itd.

Zadnji teden sem čital v Glas Naroda dopis iz Girard, O., v ka- terem omenja dopisnik med dru- gim, da je prišla akcija za Can- karjev spomenik na mrtvo toč- ko, kar je nekaj časa res tako iz- gledalo, toda ravno te dni sem do- bil iz Detroita poročilo, da se je svota \$530.00, čisti preostanek dveh večjih prireditelj tam- ošnjih skupnih društev, že odposla- la odboru za Cankarjev spomenik na Vrhniki.

Klobuk z glave pred zavednimi in naprednimi Slovenci v Detroitu za njih rodoljubno delo in požr- tvovalnost, ker s tem se je premo- stilo zadnje težkoče, ter bo sedaj odbor na Vrhniki lahko takoj u- krenil vse potrebno za naročilo spomenika pri sposobnem in pri- znanem kiparju-umetniku.

V Detroitu je le kak ducat Vrhnčanov. Od teh je bila le de- tretina aktivno udeleženi pri odbo- ru za spomenik. Razvidno je iz tega v tem slučaju, kako požr- tvovalni so bili tudi Slovenci v Detroitu iz drugih krajev naše domovine, da so v združenju do- segli na dveh prireditvah tako lep gnuten uspeh, za to že deset let gojeno idejo. Še enkrat: vsa čast naprednim detroitskim Sloven- cem!

Tudi doma na Vrhniki so se medtem večkrat vršile prireditve za ta namen, toda odbor tamkaj ni imel pravih zvez s tukajšnjim časopisjem in tako ni bilo o tem dosti poročano. Lahko si tudi predstavljamo, koliko čistega pre- stanka je bilo tam na takih pri- reditvah. Od kakih 300 vstopnic od 3 do 7 dinarjev za sedež, od- števiš potem vse stroške za dvo- rano, razne takse, tiskovine itd. Višje vstopnine pa nikakor ni mo- goče računati, ker povprečni de- lavee tam zasluži od 30 do 45 di- narjev dnevno. Odvisno je bilo torej vse od pomoči rojakov iz Amerike, kateri so se kot vedno tu- di zdaj v polni meri izkazali.

Ko sem bil predlansko poletje doma na obisku, je dobil odbor za Cankarjev spomenik na Vrhniki ponudbo mladega umetnika, da je pripravljen napraviti Can- karjev spomenik za nizko ceno 30 tisoč dinarjev. V hranilnici je bilo tedaj naloženega v ta namen 23 tisoč dinarjev. Naprosili so me, naj napišem za G. N. dopis z prošnjo, če bi se primanjkljaj na- bral med tukajšnjimi rojaki.

Kipar je med tem napravil o- snutek spomenika v risbi in iz mavea. Kip pa ni imel prave po- dobnosti in izraza Cankarja. Za naročilo pri drugem umetniku je pa primanjlovalo še mnogo več denarja.

Apel v Glas Naroda je bil uspe- šen, ker v dobrem mesecu je od- bor prejel pošiljatev čez \$30.00 od rojakov iz Girard, O., kmalo nato pa \$100.00 iz Waukegana kot zbirko tukajšnjih Slovencev za Cankarjev spomenik.

Odbor se je že skoro odločil za naročilo, ko prejme iz Detroita pismo od Mr. Antona Jureca, se- danjega predsednika za Cankar- jev spomenik, v katerem poziv- lja, naj se z naročilom spomenika počaka, da se bo med ameriški- rojaki nabralo še lepo svoto de- narja, ter se postavilo Cankarju na Vrhniki njega vreden spome- nik.

Razume se, da je ta obljuba po- vzročila na Vrhniki še več navdu- šenja. Žal pa, razen v Detroitu ni

bilo opaziti na tozadevne pozive v časopisih kake aktivnosti za to idejo skupnega delovanja, dočim so v Detroitu spravili med tem skupaj nepričakovano veliko svoto v ta namen.

Ko se je v Ljubljani izvedelo, da se je tu v Ameriki ideja za Can- karjev spomenik oživela ter da se je v ta namen že tudi lepe svote v ta namen nabralo, se je tudi tam ustanovil nov odbor za spo- menik Cankarju v Ljubljani, kot središču Slovenije ter poslal v tu- kajšnje časopise poziv Slovencev za denarne prispevke za spome- nik.

Vse je to lepo, vendar pa je bila Vrhnika skoro ob prispevek iz Detroita, ker se vsled onega po- ziva niso takoj zedinili, ali naj se pošlje denar za spomenik na Vrhniko ali v Ljubljano, ter se ko- nečno odločili za Cankarjev rojst- ni kraj, kar je tudi pravilno.

Ljubljana je bogato mesto bank, veletrgovin in industrije, ter bi ne bil tako velik primanjkljaj v proračunu, ako bi se volilo tudi primeren znesek za Cankarjev spomenik v Ljubljani, ako ga se- daj kaj še več upošteva. Pred leti po njegovi smrti vem, da ga še ni, ker imenovala je po Cankarju eno najumazanejših ulic oziroma nabrežje ob smrdljivi prazni strugi Ljubljaničice onstran fran- ciškanskega mostu.

Cankarjev rojstni kraj Vrhnika pa je trg, v katerem je še vsak dan videti mnogo "hlapev Jer- nejev", ko hodijo z upognjenimi hrbti, če je kaj dela seveda, v ope- karne, tovarne in gozdove, dokler jim ne opešajo zadnje moči. Po- tem pa so na istem kot Cankar- jev Jernej.

Iz tega razloga bi Vrhnika sama težko kdaj zmogla tak spome- nik kot bo postavljen s prispevki ameriških rojakov. Določen pa je zanj tudi najlepši prostor v sre- dini trga, ter se bo lahko s pono- som imenoval "Cankarjev trg".

Iz Girarda pišejo, da je tudi naš pevec Anton Šubelj obljubil prirediti koncert, ako bi bila skup- na društva v Clevelandu priprav-ljena sodelovati.

Ker je namenjena polovico čis- tega dohodka take prireditve za Cankarjev spomenik, polovica pa za Dom slepeev v Ljubljani, ni dvoma, da bodo društva sodelo- vala, posebno, ker je v Clevelandu tudi dramatično društvo, katero nosi Cankarjevo ime. Dobro pa bi bilo, da se ta ideja uresniči čimprej mogoče, predno pride vročina in — pikniki.

Gospa Lovšetova je odšla v sta- ri kraj. V tej naselbini smo ob- iskali vse njene koncerte kot tudi one Toneta Šublja. Ni mi pa zna- no, če je ga. Lovšetova tu v Ame- riki sploh priredila kak koncert za en ali drugi dobrotelen namen, da bi se slovenskemu narodu vsaj nekoliko oddolžila za njegovo vse- stransko naklonjenost.

V starokrajških listih opisuje ga. Lovšetova svoje vtise med Slovenci v Ameriki. O slovenskem časopisju se izraža, da opisuje in naglašuje vse preveč temne strani razmer v Jugoslaviji ter piše o ubojih in amorih. Kolikor je me- ni znano, so te novice največ pre- tiskane iz starokrajških časopisov, pa saj ni treba vsega vrjeti časo- pisom, ako človek noče. Še bolj prisrčno so ustna izročila vrača- jočih se rojakov in ta se približ- no istotako glase.

K zaključku ne morem druge- ga, kot čestitati onim rojakom, kateri pojdejo drugo poletje na obisk v stari kraj ter bodo lahko navzoči pri odkritju spomenika Ivanu Cankarju na Vrhniki.

Odbor na Vrhniki pa naj gre takoj z delom naprej, ker sedaj ni nobenega odlaganja z naroči- lom spomenika.

Ako vidi potrebno potrebno, naj se ne vstraši par sto dolarjev dolga, ker obljubljen je Šubljev koncert z polovičnim prebitkom dohodka za spomenik, obenem sta pa tudi še Waukegan in North Chicago z Vami, ako bo potreba. Zatorej na delo!

SEMENA

V ZALOGI IMAM NAJBOLJŠA
POLJSKA, VRтна IN CVETLIČNA
SEMENA

Pišite po brezplačni cenik.

MATH. PEZDIR

Box 772, City Hall Sta.,
New York, N. Y.

STENSKI ZEMLJEVID ZA VSAKOGAR

Človek, ki čita liste, ne more in ne sme biti brez zemljevida. Poročila prihajajo iz raznih tako malih in od- daljenih točk, da je potrebno znanje zemljepisja, če hočete poročilo popolnoma razumeti. Po dolgotrajnem iska- nju smo dobili STENSKI ZEMLJEVID, s katerim bomo brez dvoma ustregli našim čitateljem. Na zemljevidu so vsi deli sveta ter je dovolj velik, da zadosti vsem potrebam.

CENA
SAMO
\$1.
(Za Canado \$1.20 s
poštnino in carino vred.)
Poštnino plačamo mi in
pošljemo zavarovano.

VELIK ZEMLJEVID JE POTREBEN V VSAKEM DOMU

Edinole veliki zemljevidi zadostajo dnevnim potrebam. Če se morate posluževati atlasa, morate listati po njem in predno najdete, kar išče- te, mine ponavadi dosti časa. Pred STENSKIM ZEMLJEVIDOM se pa lahko zbere cela družina in lahko razpravljajo o dnevnih vpraša- njih. Na ZEMLJEVIDU lahko natančno ugotovite, kje se je zgodila kakšna nesreča, kje je porušil tornado, kam je dospel letalec itd. Tudi otroci potrebujejo ZEMLJEVID, ko se učijo zemljepisja.

Naš STENSKI ZEMLJEVID je pravzaprav skupina zemljevidov. Ima šest strani, ki vsebujejo približno 6000 kvadratnih inčev. Dolg je 38, širok pa 25 inčev.

Dostikrat ste že čitali v časopisih ali knjigah o krajih, ki vam niso bili znani. Vaše zanimanje bi bilo dosti večje, če bi vedeli, kje se na- hajajo. Z našim ZEMLJEVIDOM je pa tej potrebi ugodeno.

V TEJ SKUPINI ZEMLJEVIDOV SO:

Veliki in krasni zemljevid celega sveta in vseh kon- tinentov, tiskan v petih barvah.

Veliki zemljevid Združenih držav, na katerem so vse železnice in ceste.

Nov zemljevid za paketno pošto in Vodnik po Združenih državah.

Zemljevidi Pacifičnega oceana, otokja in ameriške lastnine.

Opis dežel, mest, otokov, rek itd.

27 ZEMLJEVIDOV V STENSKEM ZEMLJEVIDU

Ne ozirajte se na to, če že imate zemljevid ali atlant, ta STENSKI ZEMLJEVID bo za vas velike važnosti. Ko ga boste en teden imeli, ga ne boste dali niti za pet dolarjev.

NAROČITE GA PRI:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Človeštvo se bliža Metuzalemu.

V Svetem pismu beremo o Seti- tijah, o Metuzalemu, dedu vinskega očeta Noeta, ki je nečkal prislo- vično, dandanes vsekakor zavid- nja vredno starost 969 let. Na- slanjajoč se na to izročilo, je tra- dicija v človeštvu ukoreninila mnenje, da so naši svetopisemski predniki živeli mnogo dej nego živeli človeštvo, ki ga poznamo iz eksaktne zgodovine. Toda podo- ba je, da se ljudsko sporočilo mo- ti — vsaj če ima prav angleški profesor, ki je proučeval dolgoletno življenja v prvih stoletjih po Kr- istusu in dognal, da je življenje sodobnikov v splošnem daljše ka- kor življenje naših davnih oče- tov pred dva tisoč leti.

Angleški učenjak, profesor Win- gate Fodd je pregledal ogromno množico nagrobnikov iz prvih stoletij po Odršeniku. Kopal je v nekdanjih rimskih naselbinah na španskem ozemlju in dognal, da je največ ljudi v tedanji dobi umrlo med svojim 20. in 30. le- tom. Ko je preiskoval starost človeka na lobanjah zapadnoafri- škkih črncev, je zopet ugotovil, da niso ti ljudje živeli delj nego tri- deset let. Pri Tasmanjih, primi- tivnem plemenu, ki je že davno izumrlo, je spoznal, da so ljudje tega rodu nečakali največ 25 let. Dalje je izkopal Fodd na nekem prastarem angleškem pokopališču več okostnjakov iz brončene dobe. Vsi znaki na njih očitujejo, da ti ljudje niso nikakor umrli nad tri- deset let stari.

Fodd pa je posegel še dalje, v srednji vek. Preiskal in proučil je 431 okostnjakov. Na teh pri- merkih se je učenjaku odprlo sen- zacijsko odkritje, da so ljudje v tej dobi živeli že delj nego prej- šnji rodovi, namreč do 39 let. Sled- njice se je raziskovalec napotil v Pecos na novomehiškem ozemlju. Odprl je ondote grobove, preštu- diral 595 okostnjakov iz 18. do 19. stoletja pred Kristom. Dognal je, da so tedanji ljudje živeli povprečno 40 let.

Primerjajoč vse te podatke pri- hajajo učenj Anglež do sledečega sklepa: umrljivost ljudi je tudi danes prilično velika, ampak dognano je, da pokosi smrt največ žrtev v nežni starosti od rojstva do drugega leta. Človek, ki se pre-

KDO JE LASTNIK STOMIL- JONSKEGA PREMOŽENJA

Vsa Budimpešta govori zadnje čase o neverjetnem slučaju, ki je tembolj nerazumljiv sprito današ- njega lova za denarjem. Še pred dvema letoma je živel v madžar- ski prestolnici neki Ladislav Toth iz borsodskega komiteta. Potem se je izselil in sedaj ne ve nihče zanj in za njegove potomce ali de- diče, ki so vsaj tako važni kakor on, kajti na njegovo ime je v ne- ki budimpeštanski banki deponira- na vsota skoro dveh milijonov do- larjev.

Toth je imel brata, ki je živel v ameriškem Ohiju in je umrl pred poldrugim letom. Pred smrtjo je vnovil svoje imetje in je v opo- roki določil za glavnega dediča imenovanega brata Ladislava. Posredstvom kozularnih oblasti je bil denar odposlan v domovino, kjer ga je sprjela v shrambo ne- ka banka. In zdaj iščejo srečnega lastnika stomilijonskega premože- nja, ki pa se od nikoder ne javi. Neznani dedič je bil rojen v E- deleu na Madžarskem. Zaslišna pisarna za madžarske emigrante in povratnike v Budimpešti, Fin- mei ut. 4 mu izplača podedovano vsoto čim se pojavi.

Nova katoliška banka.

Napoveduje se fuzija štirih ka- toličkih bank, ki poslujejo v tako- zvanih treh Benečijah, ta je Ban- ca Cattolica di Udine, Credito Ve- neto, Banca Cattolica S. Libérale in Banca della Venezia Giulia. Na Primorskem deluje predvsem Banca della Venezia Giulia, ki je ustanovila po deželi mnogo po- družnic. Namerava se ustanoviti eva sama banka iz vseh štirih, Ita- lijanski bančni zvez je nedavno stavila vlada na razpolago 50 mi- lijonov za saniranje katoliških bank.

CUNARDOV POLETNI IZLET V JUGOSLAVIJO.

Mr. John Kampotič, član, Cunardovega čilkuškega urada, bo vodil poletni Cunardov izlet v Ju- goslavijo, ki je določen, da se vrši z "Aquitanijs" dne 7. julija.

Mr. Kampotič je dobro znan po Združenih državah kot navdušen delavec za razvoj turistickega prometa v Jugoslaviji. Za Cunard družbo je sprovedel številne izle- te v Evropo ter je več v vseh za- daveh, ki se tičejo potovanja. Nje- govo vodstvo izleta, ki se bo vršilo na "Aquitanijs" dne 7. julija, je jamščina za ugodno in udobno potovanje vseh udeležencev.

Slovenska Narodna Podporna Jednota je že odobrila to odplut- je za svoj oficijelni izlet. Upati je, da bodo Jugoslavlani iz vseh delov Združenih držav izkoristili to priliko ter obiskali domovino pod tem strokovnjaškim vod- stvom.

NIČ SRBENJA

Ne trpite vseh aršev kože. Namažite se s Severa's Esko. Tako čudo- vita odprava od nadlež- ne srbenje. Tako hudo- če, pomirjačo. Vprašajte lekarnarja.

**SEVERA'S
ESKO**

POUČNE KNJIGE

MOLITVENIKI

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

IGRE

RAZNE POVESTI IN ROMANI

MOLITVENIKI:

Marija Vrhinja:

- v platno vezano80
- v fino platno vezano1.00
- v usnje vezano1.50
- v fino usnje vezano1.70

Rajski glasovi:

- v platno vezano1.10
- v fino platno vezano1.10
- v usnje vezano1.50
- v fino usnje vezano1.70

Skrbi za dušo:

- v platno vezano80
- v fino platno vezano1.20
- v usnje vezano1.65
- v fino usnje vezano1.80

Sveta Ura (z debelimi črkami):

- v platno vezano90
- v fino platno vezano1.50
- v usnje vezano1.60
- v fino usnje vezano1.80

Nehesa Naš Dom:

- v platno vezano1.10
- v usnje vezano1.50
- v fino usnje vezano1.80

Kviku srca mala:

- v platno vezano80
- v celodnevno vezano1.20
- v fino usnje vezano1.50

Hrvatski molitveniki:

Utiha starosti, fina vez.1.10

načinjena vez.1.60

Slava Bogu a mir ljudem, fina vez.1.50

načinjena vez.1.60

Zvonček bebelci, v platno80

fina vez.1.10

Višnje, najfinija vez.1.60

Angleški molitveniki:

(za mladino)

Child's Prayerbook:

- v barvasto platno vezano30
- v belo kost vezano1.10

Key of Heaven:

- v usnje vezano70
- v najfinije usnje vezano1.20

(za odrasle)

Key of Heaven:

- v fino usnje vezano1.50

Catholic Pocket Manual:

- v fino usnje vezano1.30

Ave Maria:

- v fino usnje vezano1.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski25

Angleško slovenska berilo3.00

(Dr. Kern)

Amerika in Amerikanci (Trunk)50

Angleško služba ali napak kako se naj streže k sv. maši10

Angleško-slov. in slov. angl. slovar90

Boj našim ljudem boleznim75

Cerkniško jezero1.20

Domači živnozdravniki, trd. vez.1.60

Domači živnozdravniki, broš.1.25

Domači zdravnik po Knapu:1.25

broširano1.25

Govedorja1.50

Gospodinjstvo1.10

Jugoslavija, Melik 1. zvezek1.50

2. zvezek, 1-2 snopič1.80

Kuhinja računice, — po meterski75

meri75

Kletarstvo (Skalič)2.00

Kratka srbska gramatika30

Knjiga o lepem vedenju:1.10

trd. vezano1.10

Kratka zgodovina Slovencev, Hrvat-30

ev in Srbov30

Kako se postane državljani Z. D.25

Kako se postane ameriški državljani15

Knjiga o dostojnem vedenju50

Kni. Katerizem60

Mali: Materinstvo1.10

Nemško-angleški tolmáč1.40

Najboljša slov. kuharica, 608 str.1.50

lepo vez. (Kallisch)50

Naševiti za hibo in dom, trd. vez.1.10

Najše gove, s slikami. Navodila za50

spoznavanje užitnih in strupenih50

grob1.40

Nemščina brez učitelja:1.40

1. del30

2. del30

Nemško slovenski slovar1.10

Slovensko nemški slovar80

Ojačen beton50

Obetno knjigovodstvo2.50

Obetno knjigovodstvo, trd. vez.1.80

Perforirano, broš.1.50

Prva čitanka, vez.75

Prva pomoč, Dr. M. Rus1.10

Pravila za otroke65

Priloge krevlja perila po životni1.10

meri s vzorci1.10

Politične mojane na alkoholski pod-75

lagi75

Praktični računar75

Prvi kotel, post. za rabe pare1.10

Radio, osnovni pojmi iz Radio teh-2.00

nika, vezano1.75

Radunar v kronski in dinarski ve-75

lavi75

Recepte v gospodinjstvu1.10

Solencija50

Spolna nevarnost25

Slike in življenja, trd. vezana90

Slovenska narodna mladina1.50

Stanka 402 strani1.50

Slov. italijansk in italijanski slov.

slovar90

Spretna kuharica, trd. vezana1.45

Sveto Pismo stare in nove zaveze,3.00

lepo trd. vezana3.00

Sadno vino40

Slovenska slovnica (Breznik)1.20

trd. vez.1.20

Učna knjiga in berilo laškega je-60

zika60

Veliki vsevedez80

Veliki slovenski spisovnik trgov-2.25

skih in drugih pisem2.25

Voščilna knjižica50

Zdravila zelišča40

Zel in plevel, slovar naravnega1.50

zdravilstva1.50

Zbirka domačih zdravil60

Zgodovina Umetnosti pri Sloven-1.90

cih, Hrvatih in Srbi1.90

Zdravje mladine1.25

Zdravje in bolezen v domači hiši,1.20

2. zv.1.20

2. zv.1.20

RAZNE POVESTI in ROMANI:

Amerika, povsod dobro, doma65

najbolje65

Agitator (Kersnik) broš.80

Andrej Hofer50

Arsene Lupin60

Beneška vedeževalka35

Belgrajski biser35

Beli mešes40

Bele noči (Dostojevski), trd. vez.75

Bele noči, mali jumak60

Balkansko-Turška vojska80

Balkanska vojska, s slikami35

Bernač s stopnic pri sv. Roku50

Blagajna Velikoga vojvode60

Boy, roman65

Burska vojska40

Bilke (Marija Kmetova)25

Benin dnevnik60

Božični darovi35

Božja pot na Smarno goro20

Božja pot na Bledu20

Boj in zmaga, povest80

Cankar: Bela Krizantema75

Grošnik Lenard, broš.70

Mimo življenja80

Cvetke25

Cesar Jožef II.30

Cvetina Borogradska35

Čarovnica35

Črni panter, trd. vez.80

Čebelia25

Črtež iz življenja na kmetih35

Drobiz, salbi car in razne povesti25

spisal Milčinski60

Darovana, zgodovinska povest60

Delde Eliza40

Dalmatinske povesti35

Drama v zraku, roman40

Dolga roka50

Do Ohrida in Bitolja70

Detelja60

Detelja60

Doli z orožjem50

Don Rišot iz La Manhe40

Dve sliki, — Njiva, Starica —10

(Mešec)10

Devica Orleanska60

Duhovni boj50

Dedek je pravil: Marinka in škr-40

teljčki40

Elizabeta45

Fabiola ali cerkev v Katakombah45

aravska kuharica80

Fran Baorn Trenk35

Filozofska zgodba60

Fran Diavolo1.20

Gozdovnik (2 zvezka)1.20

Godčevski katekizem25

Gostilne v stari Ljubljani60

Grška Mytologija1.10

Gusarji75

Hadži Murat (Tolstoj)60

Hektorjev meč75

Hišni papež, trd. vez.1.10

Hišni papež, trd. vez.1.10

Hiša v Strugi75

Hedvika35

Helena (Kmetova)40

Hudo Brezno (II. zv.)35

Humoreske, Groteske in Satire,80

vezano80

broširano60

Izlet gospoda Broučka1.20

Iz tajnosti prirode50

Iz modernega sveta, trd. vez.1.60

Igrarke, trd. vez.1.10

broširano80

Igralec75

Jagje30

Janko in Metka (za otroke)30

Jernač Zmagovatelj Med plazovi50

Jutri (Strug) trd. v.75

broš.80

Jurčičevi spisi:1.80

Popolna izdaja vseh 10 zvezkov,10.00

lepo vezanih10.00

Sosedov sin, broš.40

6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer75

broširano60

Kako sem se jaz likal60

(Alešovec) I. zvezek60

Kako sem se jaz likal60

(Alešovec) II. zvezek60

Kako sem se jaz likal60

(Alešovec) III. zvezek60

Korejska brata, povest iz misljo-30

nov v Koreji30

Kmečki punt, trd. vez.1.50

broš.30

Krvna osveta75

Kuhinja pri kraljici gošji nočici50

Kaj se je Markar sanjala25

Kazališ30

Kmetička povest, trd. vez.1.10

Kraljevič berač30

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Bar) trd. vez.

Kaj se je izmislil dr. Oks45

Levstikov zbrani spisi90

1. zv. Pesmi — Ode in ekloge —

Sonetje — Romance, balade in70

legende — Tolmač (Levstik)70

2. zv. Otroške igre v pesenah —30

Različne poezije — Zbavljice in30

pušice — Jeka na Parnas, —30

Ljudski Gals — Kraljevski ro-30

kopis — Tolmač (Levstik)30

Trdo vezano1.10

3. zv. Slika Levstika in njegove70

kritike in polemike70

Ljubljanske slike, HŠni lastnik,50

Trgovci, Kupčijski stražnik, U-50

radnik, Ježični doktor, Gostilni-50

čar, Klepetulje, Natakarc, Du-50

hovnik, itd.50

Marjetica50

Mladi gospodar, broš.50

Moje življenje75

Mali Lord75

Milijonar brez denarja75

Mrtvo mesto75

Malo življenje65

Maron, kršćanski deček iz Liba-25

nona25

Mladih zaniknežov lastni živo-75

topis75

Misterija, roman1.10

Mimazir Janec50

Musolino40

Mrtvi Gostač35

Mali Klatež70

Mesija50

Malenkosti (Ivan Albrecht)25

Mladim srecem. Zbirka povesti za25

slovenska mladino25

Mož s raztrgano dušo1.10

Na valovih južnega morja30

Na različnih potih40

Notarjev nos, humoreska35

Narod, ki izmirja40

Naša vas, II. del, 9 povesti90

Nova Erotika, trd. vez.70

Nova Erotika, trd. vez.70

Naša leta, trd. vez.80

broširano60

Na Indijskih otokih50

Naši ljudje40

Nekaj iz ruske zgodovine35

Nihilist40

Narodne pripovedke za mladino40

Na krvavih poljanah. Trpljenje in1.50

strahote z bojnih pohodov biva-1.50

skega slovenskega polka1.50

Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka25

Onkraj pragoza80

Odkritelje Amerike60

Pasti in zanki25

Pater Kajetan1.10

Pingvinski otok60

Povest o sedmih obojenih50

Pravica kladiva50

Pabirki iz Roža (Albrecht)25

Pabirki zlatar35

Petelinov Janez75

Prihajajo, povest60

Povesti, Berač s stopnic pri sv.40

Roku40

KRATKA DNEVNA ZGODBA

VLADIMIR PERZYNSKI:

DVA SVETOVA

Ko se je Zawadski iz mraku vrnil iz vojne sudišča domov, je našel v predstobi, ki se je v teh popoldanskih urah nazivala čakalnica, par interesentov in razgovor z njimi mu je vzel čas do večera. Bil je tako nečloveško izmučen, da je komaj razumel, kaj so govorili do njega; in odgovarjajoč po desetkrat zaporedoma na ena in ista navijana in nepotrebna vprašanja je moral s silo volje krotiti razdraženost, ki se ga je lotevala. Ko je naposled odšel poslednji klient, je bilo še par minut po poldevetih. Zawadski je šel v sosednjo sobo in se je oblečen vrgel na posteljo. Prav ta večer bi moral biti na plesu. Rožbina inženirja Stawinskega je prirejala ob priliki hčerkega godu v svoji hiši domačo maskerado v ožjem krogu sorodnikov in najbližjih znancev. Načrt se je rodil še za božičnih praznikov, inčuti je bil celo Zawadski sam. Toda v tem trenutku se mu perspektiva celonočne zabave ni zdela vabljiva, posebno še, ker se je bilo treba preobleči v plesni kostum. Prejšnjo noč je šel spat ob štirih, jutri mora biti ob devetih že na nogah, a telesna urjenost je presegala njegove moči. Razen tega je po nekaj dneh mraza nastopilo silno kopnenje. Od rana je padal dež, pomešan z mokrim snegom, ki se je topil v zraku. Ta vlažni, nedolžni hlad je bil nemnožnejši od največjega mraza in Zawadski se je na kratki poti iz sudišča do doma tako premrazil, da je še sedaj čutil lahno mrzlico.

"Zdi se mi, da se me prijema influenza," je pomislil, stiskajoč se v postelji. Obljubil je priti na zabavo k inženirjem, nekoliko prej, takoj po desetih. Torej bi moral, če naj ne muči, takoj začeti z umivanjem in napravljivanjem. Toda ni imel moči. Obšla ga je tolikšna utrujenost, da je ležal brezmočno z zaprtimi očmi, ne da bi se mogel premakniti. V sobo se je prikradel strežnik, osemnajstletni fant, s tipičnim izrazom varšavskega pobalina. "Ali spite?" je vprašal polglasno. Zawadski ni ničesar odgovoril. Lakaj je brez ceremonij stopil k postelji. "Ura bo že deset," je dodal glasneje. "Kaj se dereš? Ali gori? Ali kaj...? Čez pol ure me zbudi... In da mi ne laziš tod okrog," je razdraženo zakričal in se obrnil z obrazom k steni. Resnično je imel namen zaspati za tenutek, češ, da ga to najbolj umiri. Sam je čutil, da je tega nezasišeno slabega duševnega sanja, v katerem se je nahajal, kriva enotavno telesna utrujenost. Naenkrat se mu je pripetilo, da več noči zaporedoma ni zadostil spali, a je živci nadomeščali izčrpane moči. Zdaj pa so mu prav živci odgovorili. Ta zadeva na sudišču ga je tako dražila... Branil je danes mladega zločince, katerega je vojno sudišče obsodilo na smrtno kazen. Zawadski je kaj takega pričakoval že naprej, toda kljub temu je tudi sedaj, kakor vedno, ko je predsednik sudišča, visoki, koščeni general, prečital z uradnim, hladnim glasom formulo obsodbe "na smrtno kazen na vešalih", začutil naglo, da mu je vsa kri udarila v možgane, tako da je zaprl oči in nehoti sklonil glavo kakor pod udarom. In v istem hipu se je zbudilo v njem nepojmljivo, toplo sočutje s tem mladim zločincem. Zdelo se mu je za trenutek, da mu bodo obesili rodnega brata. Takoj nato je sveda videl v tem pretiranem sentimentalnosti, kajti če kdo ta nepridiprav ni zaslužil nikakega sočutja. Kljub temu se mu je njegov topi, brezizrazni obraz, poraščen z redkimi svetlimi kociinami, venomer pojavljal pred očmi in tega privida se ni mogel otresti. In sedaj, ko je ležal v temi in si zaman prizadeval, da bi zaspal vsaj za trenutek, se mu je venomer prikazovala pred očmi posvetovalnica vojne sudišča, oficirska plesna dvorana, iz katere so zjutraj, ko je prispel na razpravo, vojaki pometali še zadnje barvaste "confetti", ostanke zabave, ki se je zavlekla pozno v noč.

"Sedaj bo tu plesal rabelj z vrvoj," mu je prišlo na misel ob tem spominu. In kakor senca se misli, mu je objelo dušo težko občutje bedastih, groteskni kontrastov, iz katerih je sestojala vsa okolica. To je bil očitno vpliv "literature", vendar se ga ni mogel otresti. Hoteč premagati živčno izčrpanost, si je prizadeval misliti naglas, a tudi to se mu ni posrečilo. Stavki, ki jih je v mislih logično gradil, so se sprosti podirali in sredi besed so se pojavljali nejasni občutki in podobe, polne obupa.

"Katera ženska?" "No, tista, ki ste ji danes zagovarjali sina... Rekel sem, da vas ni doma," je dojal, "toda ona stoji na stopnicah in moleduje. Iti boste morali skozi kuhinjo."

Zawadski je začudeno pogledal na lakaja, kakor da ne razume popolnoma njegovih besed. "Kako — ona?" se je oglašil čez hip z izpremenjenim, brezbarvnim glasom.

"Iti boste morali skozi kuhinjo." Zawadski ni ničesar odgovoril. Usledil se je na posteljo in zakril obraz z dlanimi. In v tišini, ki je zavladala v sobi, je bilo nekaj take neizrekljivo strašnega, da je celo Valka prevzel praznovencni strah.

"Prosim..." je pričel nemirno. "Takle se ji vendar ne morem pokazati," je rekel Zawadski šepetajoč in s takim glasom, kakor da prosi lakaja odpuščanja, kahe krivde. "Zato pa pojditte skozi kuhinjo — po zadnjih stopnicah."

Uiti, umakniti se po tleh stopnicah pred materjo, a njenega sina, ki ga je branil, bodo čez par krat doleteli ur obesili... Možnost tega se mu je zdela tako nečloveška in strašna, da ga je že sama misel pretresla.

"Mogoče ona še ničesar ne ve," je zašepetal z uravnjenim pogledom zroč na Valko. "Česa...?"

Lakaj ni dokončal vprašanja.

Lakaj ni dokončal vprašanja.

Lakaj ni dokončal vprašanja.

Lakaj ni dokončal vprašanja.

Lakaj ni dokončal vprašanja.

Lakaj ni dokončal vprašanja.

Lakaj ni dokončal vprašanja.

Lakaj ni dokončal vprašanja.

Lakaj ni dokončal vprašanja.

Lakaj ni dokončal vprašanja.

Lakaj ni dokončal vprašanja.

SLUŽBA ZA ELEKTRIČNO UPORABO

Noben potrošen dolar ne kupi večje vrednosti

KO IZBRUHNE POŽAR

"V prvih treh minutah se odloči, če je ogenj malega pomena, ali če se bo razvil v nevaren požar," je izjavil eden slavnih ognjegaških načelnikov v New York City.

Požarni alarmi so iz približno sedem tisoč signalnih škrinjic v našem ozemlju električno razposlani v ognjegaške glavne stane, nakar so poverjeni ognjegaškim postajam in našim službenim departamentom. V to svrhu sta potrebna naglica in natančnost.

Naše družbe preskrbujejo s tokom ognjegaške glavne stane, odkoder je preskrbljen z energijo alarmni sistem. Preskrbujejo tudi elektriko za požarne signalne luči, ki označajo vsako alarmsko edinicco.

S tem vrši naša služba svoj del pri pomoči za zaščito življenja in lastnine.

Maclean
President

The New York Edison Company

Brooklyn Edison Company, Inc.

The United Electric Light and Power Company

New York and Queens Electric Light and Power Company

The Yonkers Electric Light and Power Company

"Rekel sem ji, naj pride jutri," je zamrmral čez hip.

"Rekel sem ji," je ponovil zategnjeno Zawadski. Pred očmi mu je plaval poloba te starke, ki se vleče kje po dežju na konec mesta, v delavsko predmestje, ker jo gospod mecen ni hotel sprejeti, zato ne, ker se je bil napravil v bedast, novi kostum, da bi šel na maskerado in se tam zabaval, ker je bil zaljubljen.

Hitro se zbral. "Pripelji jo v sobo... Ako je že odšla tebi do vrat... A meni daj plašč in čepico... in privij nekoliko luč v pisarni."

Lakaj je odšel in se takoj vrnil. "Je; stala je pred vrati."

Zawadski je oblekel plašč, zavaljal ovrtnik in pomaknil čepico na čelo; ni bilo videti, da je v maskeradi. Obleki. Pomiril se je mehanično in odšel v pisarno.

V kotu pri vratih je stala majhna, sključena ženska. Izpod rute, potegnjene čez glavo, skoro ni bilo videti njenega obraza. Ko je vstopil Zawadski, se mu je nizko priklonila in udarila v kratak, odtrgan jok.

Ta jok ga je zmešal. "Rekel sem vam... že ondan," je rekel s tihim, nesigurnim glasom.

Ženska je še parkrat zahlipala od solz. Nato si je z roko obrisala oči in rekla že mirneje.

"Hotela sem spoštovanega gospoda mecenca prositi le še za eno... Imel je take čevlje, čisto nove, kupil jih je prav dan pred tem, ko so ga odvedli... Če bi jih kako mogla dobiti od zandarjev... saj njemu, ubožku, tamkar v grobu ne bodo več potrebni."

Zawadski je bil priklenjen na to žensko, ki je bila tako nečloveško in tako strašna, da ga je že sama misel pretresla.

"Mogoče ona še ničesar ne ve," je zašepetal z uravnjenim pogledom zroč na Valko. "Česa...?"

Lakaj ni dokončal vprašanja.

Lakaj ni dokončal vprašanja.

Lakaj ni dokončal vprašanja.

Lakaj ni dokončal vprašanja.

Lakaj ni dokončal vprašanja.

Lakaj ni dokončal vprašanja.

Lakaj ni dokončal vprašanja.

Lakaj ni dokončal vprašanja.

Lakaj ni dokončal vprašanja.

Lakaj ni dokončal vprašanja.

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

Ameriške zanimivosti.

ZALOGA POLJEDELSKIH DELAVCEV IN PLACE

Ameriško poljedelstvo stopa v spomladno sezono z nekoliko večjim številom razpoložljivih poljedelskih delavcev, kolikor jih je treba, kar velja za vse pokrajine dežele. Poljedelski departament, ki o tem poroča, pravi, da so med poljedelskih delavcev neznatno višje kot ob 1. aprilu prejšnjih treh let.

Ob 1. aprilu je bil položaj tak, da je število poljedelskih delavcev, ponujajočih se za delo, znašalo približno štiri odstote več kot jih je bilo treba. Prebitke zaloga delavcev je bil nekoliko nižji kot 1. aprila lanskega leta. Razloček nad predvojnimi mezdami ob isti dobi Prvega aprila lanskega leta je višina znašala 166 odstote. Povprečna plača poljedelskih delavcev za vse Združene Države skupaj vzete je dne 1. aprila znašala \$34.68 na mesec poleg hrane in stanovanja; mesečna plača brez "boarda" \$49; dnina z "boardom" \$1.79; dnina brez "boarda" \$2.34.

To je povprečna mezda. Plače pa grelo od \$24.20 (s hrano in stanovanjem) v južno-atlantskih državah do 76.99 v daljnem zapadu; dnine z "boardom" od \$1.26 od \$1.65 v južno-centralnih državah do \$3.21 v daljnem zapadu.

Zvezno uradništvo

Federalna vlada je največji delodajalec v tej deželi. Zaposluje kakih 560,000 ljudi. Poleg tega uradništva pa še vsaka unijska država posebej zaposluje na tisoče uradnikov, ki upravljajo njene državne posle.

Konstitucija predpisuje, da

Predsednik "z nasvetom in odobrenjem senata" imenuje vse uradnike Združenih Držav, katerih imenovanje ni drugače odredeno po ustavi. To vpravičuje Predsednika, da si izbere načelnike departmentov (ministerstev) in tudi njihove polložnike. V posrednih državah je pravica governorja do imenovanja uradnikov mnogo bolj omejena. Načelniki posameznih departmentov so večinoma izvoljeni in imajo pravico imenovati svoje podložnike.

SISTEM PLENA (Spoils System)

Z razvojem političnih strank oziroma sistema dveh strank, od katerih si ena pripori upravo potom volitev, je pravica izvoljenih sekretivnih zaupnikov do imenovanja uradnikov dovela do tega, da so se službe oddajale kot nagrada za strankarske usluge. V ga izpit z uspehom od teh od Združenih Držav se jako govori o "patronage"; to je skupno število javnih služb ali drugih koristi, odvisnih od tega ali onega izvoljenega uradnika ali političnega vodje (boss). Ta način nagrad za strankine prijatelje je prišel v svet tekom uprave Predsednika Jacksona (1829-1837) in je bil znan po imenu "Spoils System", čes pomen naj gre k zmagovalcu. Zmagovalna stranka je delila "plen" brezobzirno med svojce kot nekaj naravnega. Doba v letih 1845 do 1865 je bila vrhunec tega sistema. Narodni zastopniki so trosili mnogo časa, da usvarijo mastne službe in prijetne koticke za "vrodne strankine može." Ko je stranka potrebovala sklade za volilne stroške, se je od teh zveznih uradnikov pričakovalo, da prispevajo ali, kakor se je pravilo "da pridejo stranki v pomoč."

Predsednik Lincoln je dostikrat besnel pod pritiskom "patrona glaula, da ni v mlaki zvezni t- se". "Zdi se mi", vzkliknil je mi šolami.

Kip smejočega se boga.

ki je pri Japoncih posebno v časti. Čemu se bog smeji, menda Japonci niti sami ne vedo.

nekoč, "kot da sem človek, ka ima tolika opravka z oddajanjem v našem sob v enem krilu hiše, da niman časa ugasiti ogenj, ki gori na drugem koncu". Nekoč je prišla k njemu deputacija stranknih prosilcev za službe. Vodja delegacije je v svojem nagovoru podaril "strašno breme narodove usode". Lincoln ga je kar prekinil rekoč: "Gospoda, ni toliko usoda naroda, ki me ravno sedaj toliko muči, kolikor vaše presnete pošne službe."

Kaj se je tedaj dogajalo ob spremembi administracije v Washingtonu, prav dobro opisuje tedanji opazovatelj: "Vsaka štiri leta se vsa mašinerija vlade šla na kose. Dežela je prisostvovala smešnemu, odurnemu in potirajočemu prizoru. Posli naroda in Kongresa so bili podrejeni delitvi plena med strankarje. Povod intrige in korupcije... Ekonomija, patriotizem, poštenost, čast... kot da so postale besede brez zmisla."

REFORMA CIVILNEGA URADNIŠTVA

Že za Lincoln je začelo gibanje, da se imenovanje zveznih uradnikov vrši na podlagi njihove sposobnosti in ne njihovih uslug vladajoči stranki. Končno je bil l. 1883 sprejet zakon o zveznem uradništvu — Civil Service. Mnogo držav je sledilo temu primeru in uvedlo tekmovalne izpite za javne nastavljenice.

Osnovno načelo za "Civil Service" je ustanovitev sistema, po katerem se imenovanje in izbira uradnikov vrši na podlagi dokazane sposobnosti brez ozira na politično, versko ali drugo pripadnost. Federalni zakon prepoveduje pod kaznijo prispevanje uradnikov za politične svrhe.

Dandanes le najvišja mesta oddajo se izven Civil Service. Celota uradništva ni odvisna od političnih sprememb v upravi.

U. S. CIVIL SERVICE COMMISSION.

Trije "commissioners", ki jih imenuje Predsednik Združenih Držav, sestavljajo to komisijo, ki upravlja zakon o Civil Service. Komisija ima 452 izpraševalcev, klerkov in drugih nastavljenec. Komisija pregleduje na leto približno 250,000 prošenj za zvezne službe. Približno 55 odstote polagra za strankarske usluge. V ga izpit z uspehom od teh od Združenih Držav se jako govori o "patronage"; to je skupno število javnih služb ali drugih koristi, odvisnih od tega ali onega izvoljenega uradnika ali političnega vodje (boss). Ta način nagrad za strankine prijatelje je prišel v svet tekom uprave Predsednika Jacksona (1829-1837) in je bil znan po imenu "Spoils System", čes pomen naj gre k zmagovalcu. Zmagovalna stranka je delila "plen" brezobzirno med svojce kot nekaj naravnega. Doba v letih 1845 do 1865 je bila vrhunec tega sistema. Narodni zastopniki so trosili mnogo časa, da usvarijo mastne službe in prijetne koticke za "vrodne strankine može." Ko je stranka potrebovala sklade za volilne stroške, se je od teh zveznih uradnikov pričakovalo, da prispevajo ali, kakor se je pravilo "da pridejo stranki v pomoč."

Dne 30. junija 1928 je bilo 500,000 zveznih uradnikov, od teh je bilo kakih 62,000 v samem Washingtonu. Največje število jih — 311,000 — je bilo v poštini službah širom dežele. Treasury Department zaposluje 51,500 uradnikov, vojni departament 45,000, moriški 44,000 poljedelski 22,000 itd.

Izpiti se vršijo v raznih mestih in imenovanja se vršijo iz liste najbolj uspešnih kandidatov. Prosilci morajo biti svede ameriški državljani. Tiskovine za prošnje se pošiljajo na zahtevo. Imamo tudi mnoge šol, ki pripravljajo za izpiti. Vlada pa je večkrat nabesnel pod pritiskom "patrona glaula, da ni v mlaki zvezni t- se". "Zdi se mi", vzkliknil je mi šolami.

GLAVNI SPOMLADANSKI IZLET

v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

priredimo

dne 10. maja 1929

Z PARNIKOM

"Ile de France"

najnovjšim, najhitrejšim in največjim parnikom francoske parobrodne družbe.

MANJ KOT 6 DNI PO MORJU IN SAMO 2 DNI PO ŽELEZNICI

Dodeljene so nam najboljše kabine. — Za-arajte prostor in pišite za vsa pojasnila na

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Tel. Barclay 0390

Rdeče rože.

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

19

(Nadaljevanje.)

— Ker te ne ljubi. Če človek ljubi, je tudi ljubosumen, vsaj ženske.

Senca je pohitela preko njegovega obraza: Rekel si je, da ima Gerlinda mogoče prav. Misli je, da ga Josta ni ljubila. Ta vera ga je prišla že mučiti. Premagal pa se je.

— Ali ni ta stvar individualna, Gerlinda? Najti je vendar tudi ljubeče ženske, ki niso nagnjene k ljubosumnosti.

Ona se je zasmejala. Zvenelo je ostro in trpko.

— Dokler ne mislijo, da imajo povod za to. To je edina prednost, če se ne ljubijo med seboj. Potem ostane človek zavarovan pred ljubosumnostjo, — je rekla na lahko.

Grof Rajner je obrnil pogovor na drugo stran.

— Jaz sem radoveden, kaj bo rekla mama Rittberg k moji zaroki. Gotovo je, da bo sprožila originalno čestitko.

— Pri tem te bo še naknadno oštel, da se nisi že davno zaročil. Rekla mi je, ko je bila zadnjikrat tukaj, da ti bo prigovarjala, — je odvrnila grofica smeje.

Pri tem pa si je mislila, kako upapolno je zrla takrat v bodočnost, ko je bila baronica zadnjikrat pri njej. Sreče se ji je skrčilo od nenadne, divje bolelosti.

Ah, če bi imela le najmanjšo slutnjo, da misli grof Rajner na ženitev! Kako drugače bi izbrala svoj čas! Tako pa je prišla ta neudarna zaroka nadjuno kot — mrka usoda.

*

Baronica Rittberg je našla zaročilno naznanilo grofa Rajnerja doma, ko se je vrnila z Namberga. Živahna dama je omahnila presenečena v stol.

— Prosim te, — človek bi moral biti pripravljen primerno na to! Človek bi lahko izgubil govor nad tako rečjo! — je rekla svojemu možu, ki ji je izročil naznanilo.

Baron Rittberg, velikanski človek z veliko plešo, se je hudo-mušno ozrl v svojo ženo.

— No, no, Lizetka, nobenega strahu, kajti usta poslušajo še vedno dobro pri tebi, — je rekel. — Delaš pa strašno razočaran obraz.

Baronica je pričela loviti sapo.

— Prosim te, Ditrih, prosim te iskreno in pošteno, ali ni to strašno?

— Kaj neki?

— Ta zaroka.

— Ti bi vedno tako rada videla, da bi se Rajner zaročil in poročil.

— Da, a jaz sem tudi upala, da se bo poročil z Gerlindo.

— No, Lizeta, kaj slabega pa ti je storil ubogi Rajner?

Baronica je zopet plahla pokonci.

— Ditrih, ti si včasih naravnost strašen. Vidiš, jaz sem se tako strašno veselila kajti Rajner in Gerlinda bi bila par po mojem okusu.

— Veš kaj, Lizeta? V splošnem moraš še čakati, da vidiš, če ni nevesta grofa prav tako lepa kot pa grofica Gerlinda.

— Grofica Gerlinda? Ona je najbolj očarljiva ženska, kar jih poznam.

— No, kot slika, Lizeta, jaz soglašam s teboj. Tam je grofica očarljiva. Mora pa tudi ostati kot slika na zidu.

— Ditrih, ti si zver!

Baron pa se je dobrodušno smehljajal.

— Ne razburjaj se, Lizeta, — jaz mislim le: — Ostane naj kot slika, da se jo lahko uživa iz primerne razdalje. Izključno s človeškega stališča pa bi mi bilo žal za Rajnerja. Ta dva človeka bi nikdar ne spadala skupaj v življenju. Grofica ima zame premalo sreča, Lizeta, kajti ona je ob istem času mrzla in vroča. To je prokleta mešanica, vsaj za zakonskega moža. Pogosto sedi v vceah in pogosto pod mrzlim tušem. Kdo prenese to za dolgo časa? Ali misliš, da je imel Rok kaj dobrega v svojem življenju? Ne, kajti jaz vem to boljše. Iz sreča lahko čestitaš Rajnerju, da se niso izpolnile tvoje sanje. Ti imaš vendar rada, tega sijajnega človeka! Ni ti treba zarde-ti, kajti jaz nisem ljubosumen.

Baronica se je zasmejala.

— Ditrih, ne govori vendar take neumnosti, kajti jaz imam že dva odrasla sinova.

— Res je, Lizeta. Jaz pa poznam hčerko ministra Waldowa. To je sladka, gorka kri in najmanj prav tako lepa kot grofica Gerlinda.

— To praviš s pravečnim veseljem, kajti jaz vem, da ne moreš trpeti grofice, ker daje nekaj preveč na zunanosti. Raditega pa je lepa ženska in lepota obvezuje.

— Vidiš, Lizeta, tvoji nožici sta tudi krasni. Ker pa je grofica lepa, domneva, da nima nobenega drugega dela kot živeti svoji lepoti.

Baronica je energično prikimala.

— Seveda, roža ni nikakoli koristna kuhinjska rastlina. Nič drugega dela nima kot evsteti ter biti lepa.

— Dobro. Za to skrbi baronica na temeljit način. Ali veš, Lizeta, da me strašno veseli, da nisi vodila takega rožnatega obstoja ob moji strani?

Baronica se je prisrčno zasmejala.

— Ah, Ditrih, to sta mi že izbila moja oba dečka. Tega bi si ne mogla privoščiti tudi, če bi bila lepa ženska. Ni mi treba ugovarjati. Ditrih, jaz nisem bila nikdar lepa, — komaj čedna. In naš stari grad je le podrtija v primeri z Nambergom. Grofica pa je do danes tako pomorno predstavljala majorat. Za koga naj bi štedila, če ni imela nič lastnih otrok? Rada pa bi videla, če bi ostala majoratna gospodinja Namberga. Ona spada tako čudovito v ta stari, fevdalni grad! Preje bi jo moral videti, kako je korakala počasi skozi park. Taka ženska potrebuje sijajne okolice. V malo hišo za vdove ne paše s celo svojo osebnostjo. To je nesoglasje, ki me bolesto zadene.

Baron je položil svojo roko krog pasu svoje žene.

— Pazi, Lizeta, videla boš, da spada mala Waldow, prav tako dobro v grad Namberg. Poglej mi naravnost v oči. Ko sem jo v tej zimi spoznal v rezidenzi, sem bil naravnost očarap. Iz njenih lepih, temnih oči je svetilo nekaj, česar grofica nima, — srčna dobrota ter čustvovanje. Jaz za svoj del sem popolnoma in vneto v soglasju s to zaroko. Sedaj pa pojdí ter se preobleci. Lizeta, kajti čas je iti k mizi.

*

(Dalje prihodnj.)

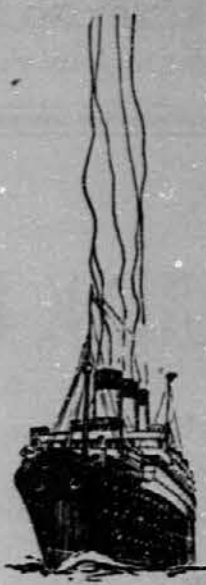
VELIKI POLETNI IZLET
V JUGOSLAVIJO

NA POPULARNEM CUNARDOVEM BRZO-PARNIKU

AQUITANIA

odpluje iz New Yorka (proti Cherbourgu) 7. JULIJA

pod osebnim vodstvom g. Johna Kampotiča iz Cunardovega čikaškega urada, ki bo skrbel, da boste uživali brezskrbno in ugodno potovanje iz New Yorka do določenega mesta. Ker se pada na to potovanje velika družba Jugoslovancev, se takoj pobrigajte za rezervacije ter se obrnite na svojega lokalnega zastopnika ali na —

CUNARD LINE 25 BROADWAY
NEW YORK

O. Werenharren:

Lučka na oknu.

„Pustila bom lučko na oknu,“

Emil, dogler se ne vrneš.“

„Nikar, mati, morda me dolgo ne bo,“ odvrne mladi človek in

nekam neodločno stoji pred vrati.

„Ulica je temna, pa kaj je to — ena sveča! Padel bi. Torej vidi: lučka bo gorela na oknu, dokler se ne vrneš.“

Je to močna, zdrava žena s škotskih planin. Takoj po razgovoru s sinom je marljivo likala snežno

belo perilo in ga zlagala v veliko košaro kraj sebe. V sobi je še

četvero manjših otrok, ki niso za posej Emil pa neki že osemnajst let; lep in vesel dečko je to.

DOMAČA ZDRAVILA

V zalogi imamo jedilne dišave, Knaipovo ječmenovo kavo in im-portirana domača zdravila, katere priporoča mgr. Knaip v knjigi —

DOMAČI ZDRAVNIK

Pišite po brezplačni cenik, v katerem je na kratko popisana vsaka rastlina za kaj se rabí. V ceniku boste našli še mnogo drugih koristnih stvari.

Math. Pezdor

Box 772, City Hall Sta.

New York, N. Y.

Kako se potuje v
stari kraj in nazaj
v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je počen s priličnimi listi, priložni in drugih stvarih. Vseled namre dolgoletne listi kušnje Vam mi znamore dati najboljše pojasnila in priporočila vedno le prvotne brozparulike.

Tudi nedržavljeni samorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnje vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega naselinskega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskat vsak prošlec osebno, bodisi v najbližji naselinski urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kdo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

KAKO DOBITI SVOJCE
IZ STAREGA KRAJA

Od prvega julija je v veljavi nova ameriška priseljenška postava. Glasom te postave samorejo ameriški državljani dobiti svoje žene in neporočene otroke izpod 21. leta ter ameriške državljanke svoje moške s katerimi so bile pred 1. junijem 1928. leta poročene, izven kvote.

Jugoslovanska kvota znaša 600 priseljenčev letno. Do polovice te kvote so upravičeni stari ameriški državljani, moške ameriški državljani, ki so se pred 1. junijem 1928. leta poročili in po Udeleci, oskrbena žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih ne državljanov, ki so bili postavne pripadniki v to deželo za stalno bl. vanje tu. Val ti imajo prednost v kvoti, od ostalih sorodnikov, kakor: bratov, sester, nečakov, nečakinja itd., ki spadajo v kvoto brez vsake prednosti v isti, pa se ne sprejema nikakih prošelj za ameriškanke vnaše.

SAKSER
STATE BANK

65 Cortlandt Street

„Samo da je malo bolj resen in da se more nmiriti na eno mesto!“

Tako je čestokrat vzdihnila mati. Toda on se ni menil za vzdihne svoje skrbne matere, marveč se je dan za dne klatil s tovariši po obali in čakal na ladje ali metal kamenje v vodo in gnal psa po nje.

„Pa to ni nič zlega,“ se je tešila mati. Toda na večer se je njegovo razpoloženje spremenilo: z nemirnim srecem je vedno čakala, kdaj se bo vrnil; zakaj neprestano se je bala, da se bo po zgledu svojih plemiških tovarišev vdal čezmurni pijači.

Ali ko je ta večer videla Emila s smehom na licu, ko je stal pred vrati, ji je splahnila skrb s srca in sama sebe je tolažila: „Nekega dne bo prav gotovo spoznal svojo dolžnost — in v pomoč mi bo tedaj pri odgoji teh-le malih...“

In ko je tako mislila, je pridno likala perilo prav v pozno noč; potem pa skrbno prižge svečo na oknu, da razsvetli sinu temno pot na povratku. Toda sveča je izgorela in ugasnila. Emila pa ni bilo od nikoder...

Emil Cameron — to je njegovo celo ime — je zigznil in nihče ni vedel, kam.

Pretrdo se mu je zdelo življenje doma, motlo ga je skrbno materino oko. In tako se je odločil za pustiti rodni krov in iti v široki svet. Ali nikakor ni mogel izbrati z glave besed, katere so se mu iz nehanja vračale kot živi opomin: „Pustila bom lučko na oknu, Emil, dokler se ne vrneš...“

Smela nada, da se bo dokopal do bogastva in da bo materi in bratom v pomoč, vstajala je pred njim z nepremagljivo močjo; in na koncu pa je vendarle prevladovala sebična želja, da se izmakne materinemu očesu — in to je bil glavni povod njegovemu begu.

Drugo jutro stopi Emil v službo na ladji kot mornar in začne nevezano, toda pusto mornarsko življenje.

Ugajalo mu je to življenje. Mnogokrat pa, kadar se je burja razljudila in je skozi njo videl lučo na svetilniku, mu je spaval spomin na ono lučko na domačem oknu in jasno je slišal glas matere: „Pustila bom lučko na oknu,“ čajno vidi v podobnih slučajih pri dokler se ne vrneš...“ Pa zopet je sredi burnega veselja čul njen junaček je delil povsem mirno ukaže za rešitev ljudi, sebe pa je pozabil in se je odločil potopiti se domov.

Tudi mornarji so uprav juna-

Čas je mineval, pa je tudi ta klic vesti preplil. V onem času ni bilo treznega mornarja: mlado in staro je pilo. Tudi Emil. Obraz mu je upadel, glas mu je postal globok in hrpav. V grobega človeka se je premenil; ali vendarle je bil dober mornar. Leta so šla in Emil se je vzpel v mornarskega poročnika na krasni ladji „Gamemnon“. Morje se mu je bolj omililo nego kopno in je iztrgalo iz njegove duše še to malo misli, ki jih je imel na mater.

Mnogo prijateljev se je nabral: moških, ki so dobro čuli evnen dukatov v njegovem žepu; pa tudi žensk, ki niso najmanj zardele, ko so prejemale darove razuzdanih mornarjev. Emil ni bil skop: čisto je nagradil beračar; ali ko se je sestal z drugo ladjo, bolj sromušno od njegove, je bolj sipal denar kot vsi tovariši.

Utonilo je pet, deset, petnajst, dvajset let. Emil Cameron jih je šel že skoro štirideset. Bil je krepek človek, ki je pil žganje kakor vodo; na Boga se je spomnil le takrat, ko je izustil kako grdo božjo kletvo: in to je bilo — če je po dolgem burnem potovanju zaman iskal luč s svetilnika.

Tako je neki dan njegova ladja, ko so jo morskali vali premetovali in jo je burja tirala v pečine, končno našla smer proti luk; in zmueni mornarji so se radovali, da drugi večer bodo že na kopnem. Tudi Emilu Cameronu je bilo to milo in je zadovoljen stal na krovu in v daljo so mu odopustili rodni krov in iti v široki svet. Ali nikakor ni mogel izbrati z glave besed, katere so se mu iz nehanja vračale kot živi opomin: „Pustila bom lučko na oknu, Emil, dokler se ne vrneš...“

Smela nada, da se bo dokopal do bogastva in da bo materi in bratom v pomoč, vstajala je pred njim z nepremagljivo močjo; in na koncu pa je vendarle prevladovala sebična želja, da se izmakne materinemu očesu — in to je bil glavni povod njegovemu begu.

Drugo jutro stopi Emil v službo na ladji kot mornar in začne nevezano, toda pusto mornarsko življenje.

Ugajalo mu je to življenje. Mnogokrat pa, kadar se je burja razljudila in je skozi njo videl lučo na svetilniku, mu je spaval spomin na ono lučko na domačem oknu in jasno je slišal glas matere: „Pustila bom lučko na oknu,“ čajno vidi v podobnih slučajih pri dokler se ne vrneš...“ Pa zopet je sredi burnega veselja čul njen junaček je delil povsem mirno ukaže za rešitev ljudi, sebe pa je pozabil in se je odločil potopiti se domov.

Tudi mornarji so uprav juna-

Čas je mineval, pa je tudi ta klic vesti preplil. V onem času ni bilo treznega mornarja: mlado in staro je pilo. Tudi Emil. Obraz mu je upadel, glas mu je postal globok in hrpav. V grobega človeka se je premenil; ali vendarle je bil dober mornar. Leta so šla in Emil se je vzpel v mornarskega poročnika na krasni ladji „Gamemnon“. Morje se mu je bolj omililo nego kopno in je iztrgalo iz njegove duše še to malo misli, ki jih je imel na mater.

Mnogo prijateljev se je nabral: moških, ki so dobro čuli evnen dukatov v njegovem žepu; pa tudi žensk, ki niso najmanj zardele, ko so prejemale darove razuzdanih mornarjev. Emil ni bil skop: čisto je nagradil beračar; ali ko se je sestal z drugo ladjo, bolj sromušno od njegove, je bolj sipal denar kot vsi tovariši.

Utonilo je pet, deset, petnajst, dvajset let. Emil Cameron jih je šel že skoro štirideset. Bil je krepek človek, ki je pil žganje kakor vodo; na Boga se je spomnil le takrat, ko je izustil kako grdo božjo kletvo: in to je bilo — če je po dolgem burnem potovanju zaman iskal luč s svetilnika.

Tako je neki dan njegova ladja, ko so jo morskali vali premetovali in jo je burja tirala v pečine, končno našla smer proti luk; in zmueni mornarji so se radovali, da drugi večer bodo že na kopnem. Tudi Emilu Cameronu je bilo to milo in je zadovoljen stal na krovu in v daljo so mu odopustili rodni krov in iti v široki svet. Ali nikakor ni mogel izbrati z glave besed, katere so se mu iz nehanja vračale kot živi opomin: „Pustila bom lučko na oknu, Emil, dokler se ne vrneš...“

Smela nada, da se bo dokopal do bogastva in da bo materi in bratom v pomoč, vstajala je pred njim z nepremagljivo močjo; in na koncu pa je vendarle prevladovala sebična želja, da se izmakne materinemu očesu — in to je bil glavni povod njegovemu begu.

Drugo jutro stopi Emil v službo na ladji kot mornar in začne nevezano, toda pusto mornarsko življenje.

Ugajalo mu je to življenje. Mnogokrat pa, kadar se je burja razljudila in je skozi njo videl lučo na svetilniku, mu je spaval spomin na ono lučko na domačem oknu in jasno je slišal glas matere: „Pustila bom lučko na oknu,“ čajno vidi v podobnih slučajih pri dokler se ne vrneš...“ Pa zopet je sredi burnega veselja čul njen junaček je delil povsem mirno ukaže za rešitev ljudi, sebe pa je pozabil in se je odločil potopiti se domov.

Tudi mornarji so uprav juna-

Kretanje parnikov Shipping News

2. maja: Dresden, Cherbourg, Bremen

3. maja: France, Havre

4. maja: Belgienland, Cherbourg, Antwerpen

5. maja: Auitania, Cherbourg, Bremen

6. maja: Muenchen, Boulogne Sur Mer, Bremen

7. maja: New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

8. maja: Olympic, Cherbourg, Antwerpen

9. maja: Lapland, Cherbourg, Antwerpen

10. maja: Minnesota, Boulogne Sur Mer

11. maja: Conte Grande, Napoli, Genova

12. maja: Auitania, Cherbourg, Bremen

13. maja: America, Cherbourg, Bremen

14. maja: Cleveland, Cherbourg, Hamburg

15. maja: Dresden, Cherbourg, Bremen

16. maja: Ile de France, Havre (izlet)

17. maja: Statendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

18. maja: Augustus, Napoli, Genova

19. maja: Paris, Havre (izlet)

20. maja: Ile de France, Havre (izlet)

21. maja: Statendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

22. maja: Augustus, Napoli, Genova

23. maja: Paris, Havre (izlet)

24. maja: Ile de France, Havre (izlet)

25. maja: Statendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

26. maja: Augustus, Napoli, Genova

27. maja: Paris, Havre (izlet)

28. maja: Ile de France, Havre (izlet)

29. maja: Statendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

30. maja: Augustus, Napoli, Genova

31. maja: Paris, Havre (izlet)

1. junij: Ile de France, Havre (izlet)

2. junij: Statendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

3. junij: Augustus, Napoli, Genova

4. junij: Paris, Havre (izlet)

5. junij: Ile de France, Havre (izlet)

6. junij: Statendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

7. junij: Augustus, Napoli, Genova

8. junij: Paris, Havre (izlet)

9. junij: Ile de France, Havre (izlet)

10. junij: Statendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

11. junij: Augustus, Napoli, Genova

12. junij: Paris, Havre (izlet)

13. junij: Ile de France, Havre (izlet)

14. junij: Statendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

15. junij: Augustus, Napoli, Genova

16. junij: Paris, Havre (izlet)

17. junij: Ile de France, Havre (izlet)

18. junij: Statendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

19. junij: Augustus, Napoli, Genova

20. junij: Paris, Havre (izlet)

21. junij: Ile de France, Havre (izlet)

22. junij: Statendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

23. junij: Augustus, Napoli, Genova

24. junij: Paris, Havre (izlet)

25. junij: Ile de France, Havre (izlet)

26. junij: Statendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

27. junij: Augustus, Napoli, Genova

28. junij: Paris, Havre (izlet)

29. junij: Ile de France, Havre (izlet)

30. junij: Statendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

31. junij: Augustus, Napoli, Genova

1. julij: Paris, Havre (izlet)

2. julij: Ile de France, Havre (izlet)

3. julij: Statendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

4. julij: Augustus, Napoli, Genova

5. julij: Paris, Havre (izlet)

6. julij: Ile de France, Havre (izlet)

7. julij: Statendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

8. julij: Augustus, Napoli, Genova

9. julij: Paris, Havre (izlet)

10. julij: Ile de France, Havre (izlet)

11. julij: Statendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

12. julij: Augustus, Napoli, Genova

13. julij: Paris, Havre (izlet)

14. julij: Ile de France, Havre (izlet)

15. julij: Statendam, Boulog